

BLIKVANGER

De FOV in 2010

BLIKVANGER

De FOV in 2010

01. INHOUD

- 01. INHOUD
- 02. WOORD VOORAF
- 03. DE FOV ONDER DE LOEP
- 04. DIENSTVERLENING EN ADVIES
- 05. EINDE BELEIDSPERIODE 2005-2010
- 06. BEGIN NIEUWE BELEIDSPERIODE
- 07. AAN HET WOORD
- 08. DECREET: TWEE DOORBRAKEN
- 09. INTERNE STAATSHERVORMING
- 10. ANDERE DOSSIERS NAAST HET DECREET
- 11. POSITIONERING VAN DE SECTOR
- 12. BOEKSTAVEN 2010
- 13. 10 JAAR FOV

02. WOORD VOORAF

Een ode aan solidariteit

Op 11 februari 2010 zaten we samen in Bozar. Voor één keer plaatsten we onszelf als de FOV in het voetlicht. En zeker ook voormalig directeur Hugo De Vos, die er intussen al een maand en elf dagen pensioen had opzitten. Nieuw- en oud-strijders bewandelden in sneltreinvaart het pad van de tienjarige FOV. De arena's van de opeenvolgende decreetwijzigingen, de nieuwe zenuwprikkende visitaties, die ene betoging in 2002...: allemaal ankerpunten die in belangrijke mate het wel en wee van onze organisaties mee bepaalden. We dronken een glas en wensten elkaar een boeiend tweede decennium toe.

Op 22 oktober 2010 was het Algemene Vergadering: onze lidorganisaties zaten samen in De Factorij. Aan het einde van het 10-jarig bestaan, maakten we nog een moment vrij om de bestuurders te danken die al vanaf het begin mee aan de kar trekken. De FOV staat of valt met trekkers en duwers die het algemeen belang voor ogen houden.

Het doek viel over 2010. Het podium van Bozar zag er heel anders uit dan dat van De Factorij: tussen de rekwisieten in Bozar speelden vrolijke filmpjes over onszelf en ons verleden. In De Factorij presenteerde een PowerPoint de in 2010 aangerichte ravage. Het feestgedruis had plaats gemaakt voor strijdvaardigheid.

Dit jaarverslag toont in belangrijke mate de opeenvolgende slagen die onze sector moest incasseren. Tijdens de zomervakantie moesten we vaststellen dat een aantal grote politieke keuzes van de Vlaamse regering ernstige “collaterale” schade berokkend aan de toekomst van onze organisaties: het schrappen van de niet-arbeidsmarktgerichte opleidingscheques werd hét symbool van de wijze waarop niet-formele educatie in moeilijke budgettaire tijden herleid wordt tot niet meer dan een leuke hobby. Het groenboek Interne Staatshervorming bracht heel wat organisaties in onzekerheid. We werden bij deze dossiers geconfronteerd

met een eigen minister, die, alhoewel ze niet in staat was het tij te keren, toch gevoelig bleek voor de onrust in het middenveld bij zoveel economisch en bestuurlijk geweld.

Groot was dan ook onze verbazing – en bijgevolg verontwaardiging- toen in het najaar bleek dat minister Schauvliege er nog (meer dan) een schepje bovenop deed. Bovenop de kaasschaaf moest ze immers op zoek naar extra besparingen. Het sociaal-cultureel volwassenenwerk had de twijfelachtige eer het leeuwendeel hiervan te moeten dragen.

Onze sector heeft zich als één verbond van 130 organisaties samen getoond op het publieke forum.

En dus werd het een hete herfst in 2010. Er volgde een stroom van acties en boze brieven. Soms werd het conflict tot op het scherp van de snee in de media en in de Commissie Cultuur van het Vlaams Parlement uitgevochten. Het likken van de wonden zal bij vele organisaties nog lang duren.

Maar, hoe wrang ook, er is tegelijk een blinkende zijde aan deze medaille: onze sector heeft zich als één verbond van 130 organisaties samen getoond op het publieke forum. Dit is ontzettend belangrijk. Omwille van de trots op wat we zijn en betekenen, maar ook omdat we maar al te goed beseffen dat enkel vereende krachten een dam kunnen opwerpen tegen zovele zinloze budgettaire klappen.

En dus wil dit jaarverslag ook een bescheiden ode zijn aan solidariteit.

03. DE FOV ONDER DE LOEP

1. REPRESENTATIVITEIT

De overgang naar de volgende beleidsperiode zorgt voor wat mobiliteit onder de leden van de FOV. Einde 2010 zijn 55 verenigingen (waaronder 14 migrantenfederaties) 24 vormingsinstellingen, 13 volkshogescholen en 29 bewegingen¹ lid van de FOV. 11 organisaties hebben het statuut van toegetrokken lid (= lid zonder stemrecht).

2. BESTUUR

De FOV werkt met een statuut van vereniging zonder winstoogmerk (vzw). Het hoogste orgaan is de Algemene Vergadering. In die Algemene Vergadering hebben alle aangesloten organisaties een zetje. Het beleid en beheer van de FOV worden door de Algemene Vergadering toevertrouwd aan de Raad van Bestuur. In die Raad van Bestuur zetelen vertegenwoordig(st)ers van de drie decretale werksoorten.

Er zijn 9 mandaten voor de verenigingen, 8 voor de vormingsinstellingen (waaronder 3 voor de volkshogescholen) en 4 voor de bewegingen. Het mandaat van het vorige bestuur loopt af in 2010. De Algemene Vergadering kiest op 22 oktober 2010 een nieuw bestuur. Er vinden 5 bestuurswissels plaats. Bij de verenigingen vervangt Peter Algoet (HVV) Luc Desmedt (eveneens HVV), vervangt Roel François (Okra) Jul Geeroms (eveneens Okra) en vervangt Dirk Lens (vtbKultuur) Ingrid Desmet (eveneens vtbKultuur). Bij de bewegingen nemen Kristien Vermeersch (Netwerk Vlaanderen) en Francine De Prins (Beweging tegen geweld - vzw Zijn) afscheid van het bestuur en verwelkomen we Nicole Van Bael (Vredesactie) en Frieda Bex (Welzijnszorg) als nieuwe bestuurders. Het mandaat van de bestuursploeg loopt tot 2014.

Het FOV-bestuur ziet eruit als volgt:

Algoet Peter (Humanistisch-Vrijzinnige Vereniging – HVV) - verenigingen
Auwerx Patrick (Mobiel 21) - bewegingen
Béatse Peter (Vormingplus Gent-Eeklo) - volkshogescholen
Bex Frieda (Welzijnszorg) - bewegingen
Declercq Johan (De Maakbare Mens) - bewegingen
Firlefyn Greet (Vijftact)- instellingen
François Roel (Okra) - verenigingen
Larock Yves (Stichting Lodewijk de Raet) - instellingen
Lens Dirk (vtbKultuur) - verenigingen
Loose John (Vormingplus Brugge) - volkshogescholen
Maes Corry (S-Plus) - verenigingen
Marzo Fernando (Acli-Vlaanderen) - verenigingen
Nelen Ludo (Vorming & Actie) - instellingen

¹ Twee negatief geëvalueerde bewegingen, die bijgevolg vanaf 2011 ook niet meer tot de sector behoren, kozen ervoor het lidgeld van de FOV in 2010 niet te betalen.

Sleurs Jeroen (Davidsfonds) - verenigingen
Trappeniers Koen (KR8, Z11) - instellingen
Van Asch Ria (Vormingplus regio Mechelen) - volkshogescholen
Van Bael Nicole (Vredesactie) - bewegingen
Van Espen Carina (VIVA-SVV Socialistische Vrouwenvereniging) - verenigingen
Van Hoof Chris (KVLV - Vrouwen met vaart) - verenigingen
Van Hoofstadt Lieve (Centrum voor Christelijk Vormingswerk - CCV) - instellingen
Warson Peter (Pasar) - verenigingen - voorzitter FOV

3. DAGELIJKS BESTUUR

Het Dagelijks Bestuur bereidt de werkzaamheden van de Raad van Bestuur voor. Het neemt, in een paritaire samenstelling tussen de werksoorten, de operationele leiding van de organisatie waar. De Raad van Bestuur verkiest de leden van het Dagelijks Bestuur.

Tot eind oktober 2010 bestaat het Dagelijks Bestuur uit:

voorzitter: Peter Warson
secretaris: Luc Desmedt
penningmeester: Kristien Vermeersch
3 ondervoorzitters: John Loose, Johan Declercq, Lieve Van Hoofstadt

Het nieuwe Dagelijks Bestuur bestaat uit:

voorzitter: Peter Warson
secretaris: Nicole Van Bael
penningmeester: Lieve Van Hoofstadt
3 ondervoorzitters: Corry Maes, John Loose, Johan Declercq.

4. PERSONEEL

De werkzaamheden van de FOV worden professioneel ondersteund door een team van medewerkers. In 2010 werken acht personeelsleden voor de FOV:

Cleynhens Karine, administratief medewerkster
Cornelis Nele, stafmedewerkster
Deckmyn Sam, stafmedewerker
De Winter Liesbeth, stafmedewerkster
George Eline, (tijdelijke) stafmedewerkster
Luyten Claire, stafmedewerkster
Sellekaerts Luc, onderhoudsmedewerker
Van Aerschot Dirk, logistiek en financieel medewerker
Verbist Dirk, directeur

Eline George werkt bij de FOV als tijdelijke ondersteuning gedurende het zwangerschapsverlof van Liesbeth De Winter begin 2010 en als tijdelijke ondersteuning gedurende het zwangerschapsverlof van Claire Luyten eind 2010.

5. SUBSIDIES

De werkzaamheden van de FOV gebeuren bij gratie van een financiële input van de lidorganisaties en van de overheid. De lidorganisaties betalen een lidmaatschapsbijdrage, die is aangepast aan hun subsidiebedragen. De overheid zorgt daarnaast voor een substantiële bijdrage. De overheid subsidieert de FOV in 2010 met 293.000 euro. Dit bedrag is, wegens besparingen, lager dan in 2009. Dit bedrag ligt ook lager dan in het decreet op het sociaal-cultureel volwassenenwerk is bepaald. Het decreet bepaalt dat de FOV 0,7 % krijgt van het totaal aan subsidies van de lidorganisaties.

6. STATUTEN EN HUISHOUDELIJK REGLEMENT

In oktober 2010 stemt de Algemene Vergadering in met een beperkte wijziging van de statuten. De wijzigingen:

- verruimen de criteria om toegetreden lid te kunnen worden;
- actualiseren twee bepalingen inzake de bestuurssamenstelling.

Ook het huishoudelijk reglement wordt lichtjes aangepast. De volkshogescholen vormen nu net als andere werksoorten een afzonderlijke stemgroep binnen de Algemene Vergadering.

7. DIVERSITEIT

Sinds 2010 is bewust omgaan met diversiteit, een doelstelling van de FOV. De werkgroepen, de staf, het Dagelijks Bestuur en de Raad van Bestuur van de FOV keuren een actieplan goed. Het zwaartepunt van de uitvoering ligt bij de staf en het Dagelijks Bestuur.

8. DE FOV IN CONTACT MET DE LEDEN

Om de belangen van de organisaties goed te kunnen verdedigen, houdt de FOV de band met de lidorganisaties zo nauw mogelijk. Centraal hierbij staan de werksoortelijke werkgroepen.

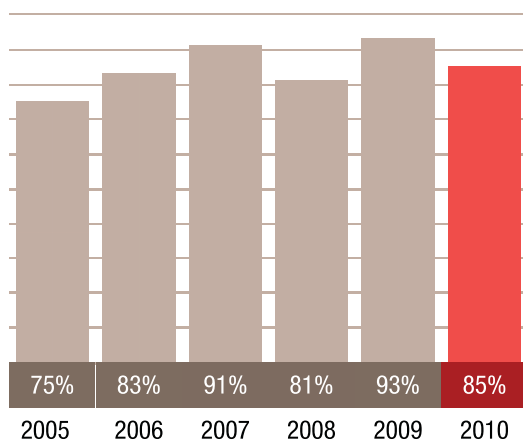
Deze werkgroepen vormen het vlees en bloed van de werking van de FOV. Maandelijks worden hier de standpunten voorbereid, de actualiteit opgevolgd, de inhoudelijke lijnen verder uitgetekend en afgetoetst.

De bijgevoegde tabellen tonen de participatie aan de FOV-werkgroepen in de voorbije 6 jaren. Het gaat telkens om de gemiddelde jaarlijkse participatiegraad op het totaal van de erkende en/of gesubsidieerde FOV-lidorganisaties².

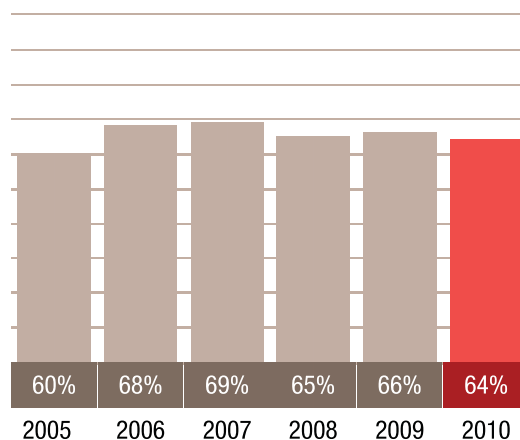
Deze cijfers zijn over de jaren heen vrij stabiel, op een flukse stijging van de deelname aan de werkgroep bewegingen na. De volkshogescholen komen dit jaar, in het licht van de besparingsperikelen, maar liefst 12 keer samen. De ad-hoc werkgroep migrantenfederaties is, eveneens door de actualiteit, zeer actief in 2010; deze werkgroep komt maar liefst zes keer samen met een deelname van 69 %.

Naast de werkgroepen spelen ook de bestuursorganen een belangrijke rol in de FOV. Ook in 2009 leveren de leden van het Dagelijks Bestuur en de Raad van Bestuur grote inspanningen. De grafische weergave van de gemiddelde deelname aan het Dagelijks Bestuur en aan de Raad van Bestuur geeft hierover een indicatie.

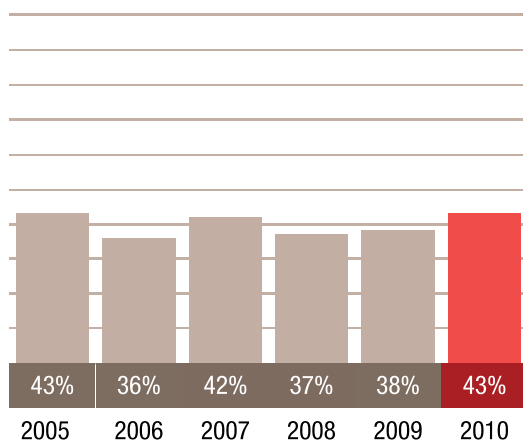
Deelname aan het Dagelijks Bestuur

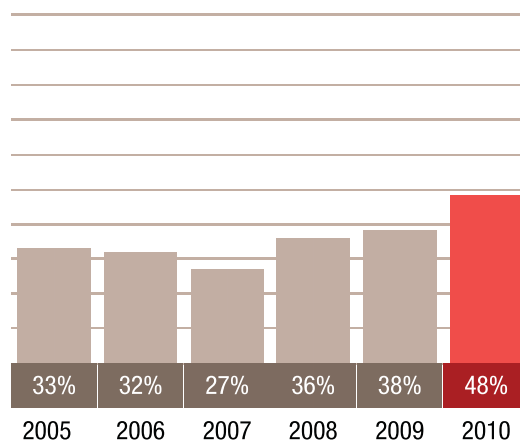
Deelname aan de Raad van Bestuur

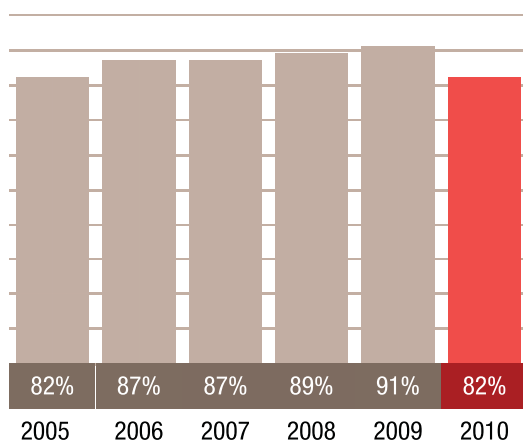
Deelname aan de werkgroep verenigingen

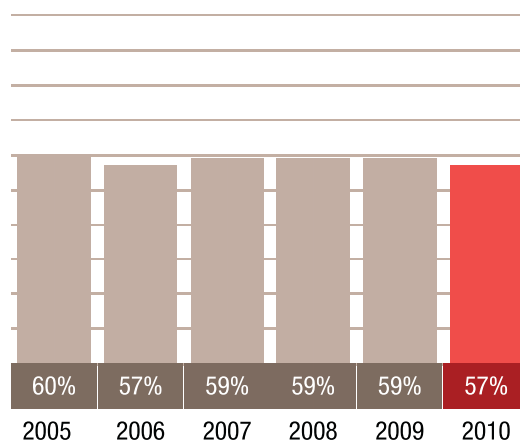
Deelname aan de werkgroep bewegingen

Deelname aan de werkgroep volkshogescholen

Deelname aan de werkgroep instellingen

**SOCIAAL-CULTUREEL
VOLWASSENENWERK**

Koude leugen!

ing, een sociaal vlechtwerk en
andere: banken worden gered,
koudgezet. Volkshogescholen en
nochtans 10.000.000 deelnemers en
amputeerd, zonder overleg, zonder

Sociaal-Cultureel
Volwassenenwerk

04. DIENSTVERLENING EN ADVIES

I. Dienstverlening aan lidorganisaties

I. MAIL- EN TELEFOONVERKEER

De mails en telefoons die dagelijks het secretariaat binnenlopen, zijn een afspiegeling van wat organisaties, en dus ook de FOV, bezighoudt.

De **voorbereiding van de nieuwe beleidsperiode** zorgt voor de meeste vragen in 2010. Vooral het indienen van het subsidiedossier bij de bewegingen en de daaropvolgende afwikkeling van de procedure via de adviescommissie, zorgt voor heel wat telefoon- en mailverkeer. Dit is ook het geval bij de voorbereiding (en afhandeling) van de erkenningsdossiers voor kandidaat-instellingen en -(start)verenigingen. Meer specifiek vinden de migrantenfederaties met hun vragen vlot de weg naar de FOV. Ook de andere verenigingen, instellingen en volkshogescholen zorgen met hun vragen rond het beleidsplan voor pieken in de secretariaatswerking.

De **effecten van de besparingen** zijn eveneens terug te vinden in de vraagstelling van de lidorganisaties. Naast (jaarlijks terugkerende) vragen over de uitbetaling van de voorschotten, roept het juiste subsidiecijfer voor 2010 en 2011 heel wat vragen op. In de categorie 'Subsidies en begroting' worden ook vragen over de DAC-herverdeling opgenomen.

Vragen over het decreet blijven een topper. Niet alleen in de zin van wat in het decreet staat, maar ook naar de betekenis hiervan in de praktijk voor de organisaties.

Onder de **werking van de FOV** zijn naast eerder actuele vragen (bijvoorbeeld bijkomende informatie naar aanleiding van een werkgroepvergadering) ook vragen naar het hoe en waarom van beslissingen en plannen van de FOV opgenomen.

Lidorganisaties van hun kant, communiceren vlot over **veranderingen in hun organisatie**. Dit kan gaan over praktische informatie (een personeelswissel bijvoorbeeld), maar ook zijn er vragen bij veranderingstrajecten in hun organisatie (Hoe pakken andere organisaties dit aan? Kan de FOV doorverwijzen naar iemand met expertise op een bepaald vakgebied? Hoe zou een vacature er kunnen uitzien?).

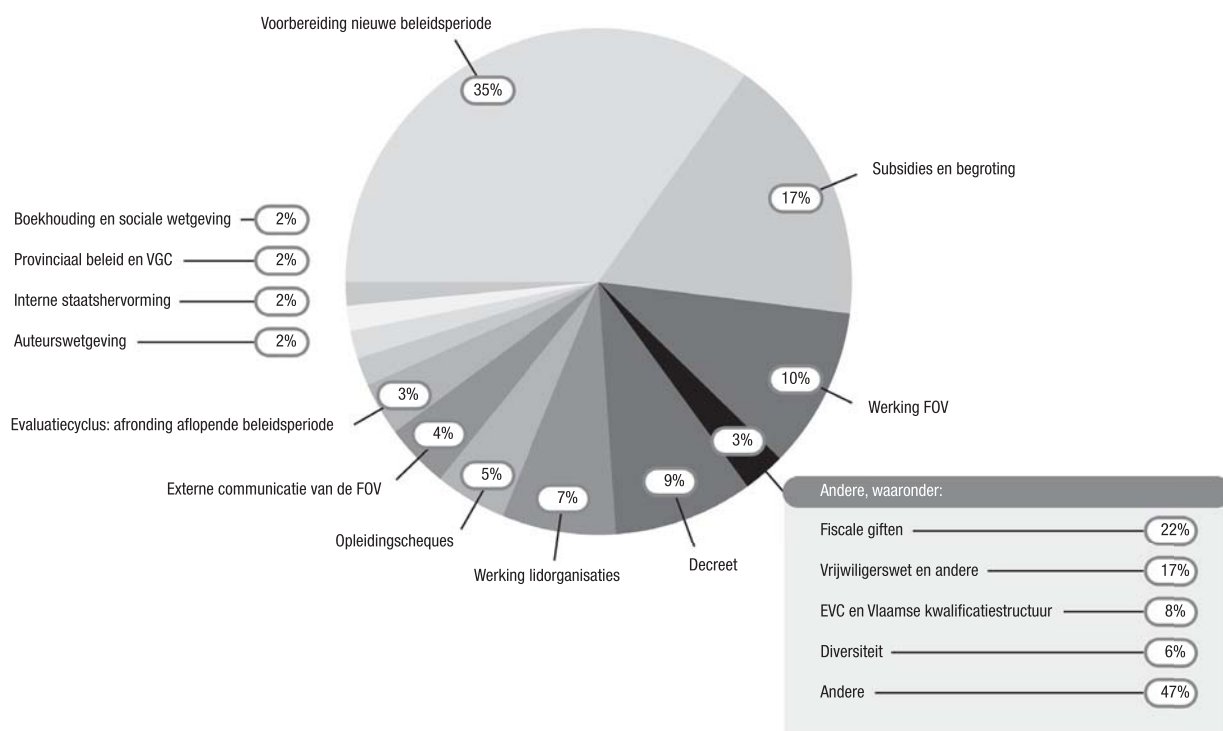
De **externe communicatie** van de FOV wordt door de lidorganisaties goed opgevolgd. Met vragen of kritische suggesties vinden zij vlot de weg naar het secretariaat.

De **fundamentele beperking van de opleidingscheques** in de sociaal-culturele sector zorgt voor heel wat onrust bij de volkshogescholen en vormingsinstellingen. Dit leidt tot een uitschieter van het aantal vragen hierover.

In 2010 is ook het **groenboek Interne Staatshervorming** een gevoelig thema.

Tot slot zijn er nog enkele **jaarlijks terugkerende klassiekers**: vragen van boekhoudkundige aard en vragen over sociaal recht, auteursrecht, fiscale attesten, de provincies, de vrijwilligerswet en dergelijke.

Onderwerpen mail- en telefoonverkeer naar de FOV

2. FACE TO FACE DIENSTVERLENING EN ONDERSTEUNING

De FOV gaat gesprekken aan met nieuwe personeelsleden in de sector. Ook gaan we graag in op vragen van lidorganisaties naar een informatief gesprek over bijvoorbeeld de samenstelling van de sector, de DAC-herverdeling, het decreet...

3. ADVIES OVER ERKENNINGS- EN SUBSIDIEDOSSIER

Alle reeds gesubsidieerde en/of erkende organisaties zijn in 2010 bezig met het schrijven (en herschrijven) van een erkennings- en/of subsidiedossier. Ook heel wat nieuwkomers dingen naar een plaatsje in het sociaal-cultureel volwassenenwerk. Naast het voormelde intensieve mail- en telefoonverkeer leest de FOV ook tal van erkennings- en subsidiedossiers na. Bij de bewegingen houdt dit ook een advies over het verhaalschrift in.

De FOV biedt in 2010 de kans tot gesprekken over de in te dienen dossiers. Vooral de bewegingen maken hiervan gebruik (39 gesprekken). Naast de bestaande bewegingen komen 8 nieuwe organisaties langs bij de FOV. Bij de verenigingen zijn het de nieuw erkende verenigingen (inclusief de migrantenverenigingen) die, op één organisatie na, van dit aanbod (in samenwerking met SoCiuS) gebruik maken. De andere verenigingen, volkshogescholen en vormingsinstellingen tonen zich oude rotten in het beleidsplanningsvak. Zij hebben voldoende aan (soms toch intensief) mail- en telefoonverkeer.

II. Externe dienstverlening en communicatie

I. DERDEN

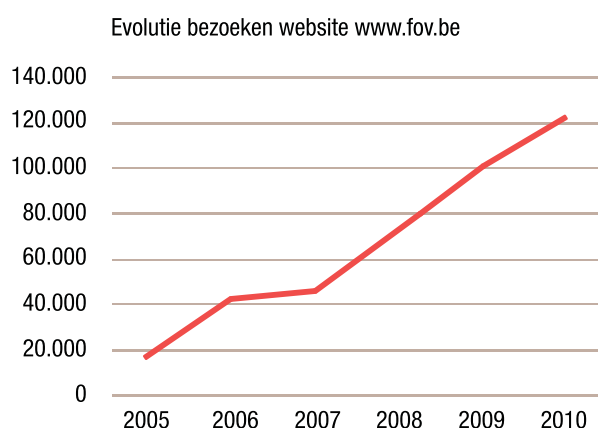
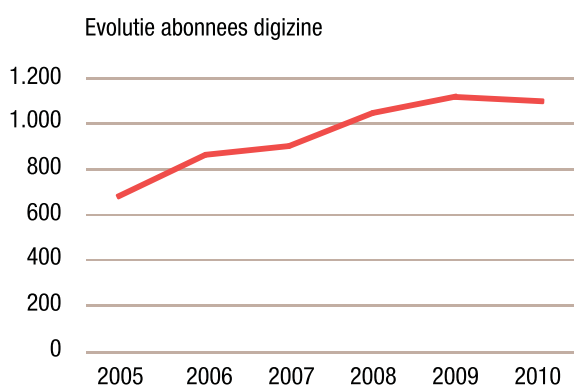
De FOV is ook bekend bij andere organisaties en instellingen dan haar lidorganisaties. De FOV ontvangt van buitenaf voornamelijk inhoudelijke vragen over het sociaal-cultureel volwassenenwerk (decreet, sector, lidorganisaties) en reacties op haar publicaties. Naast *usual suspects* als collega-organisaties vinden ook overheden (voornamelijk provinciale diensten en gemeentes), onderwijs- en onderzoeksinstellingen goed de weg naar de FOV. In de mate van het mogelijke gaat de FOV-staf ook in op uitnodigingen om het sociaal-cultureel werk beter bekend te maken bij derden (gastcolleges op hogescholen bijvoorbeeld).

2. EXTERNE COMMUNICATIE

Naast de communicatie met actoren uit de sector verzorgt de FOV ook de communicatie naar een breder publiek (zie ook hoofdstuk 11. Positionering van de sector).

Het aantal abonnees op onze elektronische nieuwsbrief 'digizine' stagneerde in 2010. De teller staat op 1103 abonnees en 22 verzonden edities. Voor 2011 staat een vernieuwing van onze nieuwsbrief op de agenda. Dat digizine gelezen wordt, merken we aan de pieken in de trafiek op onze website na elke verzending.

De trafiek op onze website blijft jaar na jaar groeien: tussen 2009 en 2010 groeide het aantal bezoeken met 21 % tot over de 120.000. Omwille van de vergelijkbaarheid houden we vast aan hetzelfde meetinstrument (Sip). De grootste piek in trafiek merken we in de dagen vóór de grote betoging op 19 november 2010. De populairste pagina's waren in 2010 de pagina met de loonbarema's en de protestpagina 'Warme samenleving? Koude leugen!'.

05. EINDE BELEIDS- PERIODE 2005-2010

Het einde van de beleidsperiode 2005-2010 verloopt niet vlot. De hete herfst (zie hoofdstuk 6) vertraagt de gesprekken over de “evaluatie van de evaluatie”. Ook de aangekondigde DAC-herverdeling kent grondige vertragingen. De beslissingen over de erkenning en subsidiëring van nieuwe organisaties worden overschaduwd door de besparingen. In dit hoofdstuk overlopen we deze drie thema’s. De begrotingsperikelen komen in het volgende deel uitgebreid aan bod.

I. EVALUATIE VAN DE EVALUATIE

2010 is het laatste jaar van de beleidsperiode 2005-2010. Met de wijziging van het decreet voor het sociaal-cultureel volwassenenwerk in 2008 werd de wijze van evalueren van de erkende en/of gesubsidieerde organisaties grondig vernieuwd. Voortaan staat de concrete werking centraal en krijgen de organisaties bezoek van een visitatiecommissie. De decreetgevers tekenden bovendien een procedure van woord en wederwoord uit. Eind 2009 was deze evaluatiecyclus (voor de eerste keer) afgerond. De minister maakte haar beslissingen bekend: tien organisaties kregen een negatieve eindevaluatie: drie verenigingen, zes bewegingen en een landelijke vormingsinstelling. Voor de verenigingen en vormingsinstelling betekent dit een subsidieverlies van 10 procent vanaf 2011. Voor de bewegingen is het verdict veel zwaarder: zij zullen in de beleidsperiode 2011-2015 geen subsidies meer ontvangen. Eén beweging – de Liga voor Mensenrechten – trekt naar de Raad van State. Deze schorst in juni 2010 de beslissing. Minister Schauvliege beslist de definitieve (vernietigings-)uitspraak niet af te wachten en voor deze beweging de procedure integraal opnieuw te starten. Vanaf augustus doorloopt de Liga een spoedtraject, met een visitatie, een eindevaluatie en een advisering over het beleidsplan. Dit leidt in december tot een positieve beslissing van de minister: de Liga voor Mensenrechten wordt toegelaten tot de beleidsperiode 2011-2015.

Voor de FOV is het alleszins duidelijk dat de manier waarop in de laatste maanden van 2009 de besluitvorming verliep, niet de bedoeling was bij de decreetwijziging in 2008. Ondanks het feit dat de organisaties over het algemeen tevreden waren over de visitaties.

Er waren volgens de FOV belangrijke problemen met de motivering van documenten en er was een te krap tijdsbestek voor cruciale beslissingen. Daarnaast waren nog enkele bepalingen in het evaluatiemodel vatbaar voor verbetering. De FOV vraagt dan ook in een brief aan minister Schauvliege om spoedig rond de tafel te zitten voor een “evaluatie van de evaluatie”. Vanuit de werkgroepen werkt de FOV een nota uit waarin de te evalueren elementen worden geduid. Ook de administratie bereidt een omstandige evaluatie voor. In april 2010 voeren de FOV, het kabinet en de administratie een eerste verkennend gesprek. De afspraak met het kabinet en de administratie is dat de FOV een aantal verbetervoorstellen zal formuleren. Hierover zou in het najaar opnieuw worden overlegd. In samenspraak met de lidorganisaties werken we een PowerPoint uit waarin de voornaamste aanpassingen aan het evaluatiemodel worden voorgesteld. Door de besparingsperikelen wordt hierover in 2010 niet meer overlegd. Begin 2011 wordt de draad opnieuw opgepikt.

Voor de FOV is het alleszins duidelijk dat de manier waarop in de laatste maanden van 2009 de besluitvorming verliep, niet de bedoeling was.

Dat deze evaluatie van de evaluatie grondig gebeurt, is bijzonder belangrijk voor de FOV. De huidige evaluatieprocedure is er gekomen in overleg met de sector. In de sector is gebouwd aan een draagvlak voor de

vernieuwingen. De FOV zou het betreuren dat procedurele haperingen dit draagvlak zouden ondermijnen.

2. NIEUWE ERKENNINGEN EN SUBSIDIEBESLISSINGEN

Het decreet bepaalt dat in het laatste jaar van een beleidsperiode alles in stelling wordt gebracht om de nieuwe beleidsperiode van start te kunnen laten gaan. Dit betekent uiteraard vooral dat de minister diverse belangrijke budgettaire beslissingen moet nemen. In de moeilijke besparingscontext zorgde dit voor heel wat commotie binnen het sociaal-cultureel volwassenenwerk. Hierop komen we in het volgende hoofdstuk uitgebreid terug.

Daarnaast geeft het decreet de kans aan nieuwe organisaties om in het laatste jaar van de beleidsperiode een erkenning en/of subsidie aan te vragen voor de volgende beleidsperiode.

Bij de **verenigingen en de gespecialiseerde vormingsinstellingen** zijn er telkens vijf kandidaten om tot onze sector toe te treden. Rond 1 juni beslist de minister om vier nieuwe verenigingen en één gespecialiseerde vormingsinstelling te erkennen. Het gaat om:

- **Het Vlaamse Kruis**, gespecialiseerde vormingsinstelling (was eerder erkend als vereniging en maakt de overstap naar de gespecialiseerde vormingsinstellingen)
- **Oxfam Wereldwinkels**, vereniging
- **ADR (Actie Dorpen Roemenië)** Vlaanderen, vereniging
- **De Vlaamse Volkstuin** - werk van de akker, vereniging
- **VOSOG, Scouting voor volwassenen**, vereniging

De FOV is verheugd over de instroom bij de verenigingen. Om hun subsidie te kunnen garanderen, zet de minister de projectenregeling bij de verenigingen definitief stop. Geen enkele nieuwe vormingsinstelling, op Het Vlaamse Kruis na, vindt toegang tot het decreet. De FOV vindt dit een zeer zorgwekkend signaal, zeker omdat het decreet zich pas over vijf jaar openstelt voor nieuwe kandidaat-vormingsinstellingen.

Binnen de sociaal-culturele verenigingen kenden de **migrantenverenigingen** een **aparte regeling**. Vanaf

de start van de nieuwe beleidsperiode in 2011 valt dit onderscheid in de regelgeving weg en lopen de erkennings- en subsidievoorwaarden gelijk met die van de andere verenigingen. Dit betekent dat ook de migrantenfederaties een erkenningsdossier indienen. Er was heel wat te doen om de beperkte interpretatie van de sociaal-culturele aspecten van hun werking, door de administratie. Op 1 juni valt de beleidsbeslissing van minister Schauvliege over hun erkenning: 9 van de 13 migrantenfederaties die een dossier indienden, halen een erkenning binnen.

De teleurstelling bij de vier niet-erkende migrantenverenigingen is groot en ook de FOV trekt aan de alarmbel. Minister Schauvliege kondigt aan een alternatief te zoeken voor de betrokken organisaties. In juli wordt duidelijk dat dit door een wijziging aan het bestaande decreet moet gebeuren. Het worden uiteindelijk nog zes spannende maanden, want pas tijdens de laatste parlementaire zitting van 2010 wordt de decreetwijziging gestemd.

Naast de erkenningsperikelen blijft het lange tijd onduidelijk welke subsidies de migrantenverenigingen mogen verwachten. Uiteindelijk treden zij allemaal 2011 binnen met een forse subsidievermindering (zie hoofdstuk 6). Tot slot: voor verenigingen die in de toekomst een erkenning willen aanvragen, voorziet het decreet in een startsubsidie. Vier organisaties dienen hiervoor een aanvraag in. Geen van de aanvragen krijgt groen licht van de minister.

Voor de **bewegingen** is er helaas nog geen erkenningsprocedure. Het decreet bepaalt dat bewegingen die een positieve eindevaluatie kregen in 2009, hoe dan ook het recht hebben om in de volgende beleidsperiode een subsidie te krijgen. Deze garantie is echter beperkt tot het minimale subsidiebedrag. Verder kunnen ook nieuwe organisaties een aanvraag doen. In totaal dienen 43 organisaties, waarvan 17 nieuwe, een dossier in. De procedure is zwaar: de subsidie-aanvraag en het beleidsplan werden beoordeeld door een adviescommissie. Deze brengt op 1 juli haar pre-advies uit. Drie nieuwe organisaties krijgen een positief pre-advies. Voor 1 september beslissen 24 organisaties om een verhaalschrift in te dienen.

Intussen blijft de FOV – steeds feller – op de nagel van dreigende subsidietekorten kloppen (zie hoofdstuk 6). Vanaf april proberen we aan het kabinet duidelijk te maken dat het

binnen het bestaande subsidie-volume wellicht onmogelijk zal zijn om een zinvolle subsidie-beslissing te nemen.

Op 1 november beslist de minister om vanaf 2011 30 bewegingen te subsidiëren, waaronder vijf nieuwe (in december komt de Liga voor Mensenrechten hier nog bij). 13 bewegingen ontvangen vanaf 2011 minder dan het decretale minimum van 111.500 euro. Iedereen krijgt minder dan het vooropgestelde advies van de adviescommissie. 11 bewegingen krijgen minder dan in 2010, hoewel er slechts twee waren die door de adviescommissie een lager bedrag geadviseerd kregen.

3. DAC - PERIKELEN

Ook het sociaal-cultureel volwassenenwerk wordt geconfronteerd met een “normalisering” van de ex-DAC-verdeling. Dit gebeurt op basis van een decreet van mei 2004 dat de herverdeling voor de cultuur- en jeugdsectoren regelt. En dit decreet zegt dat onze sector aan de beurt is op 1 januari 2011. In juni 2008 bezorgde de FOV, samen met de sociale partners, een standpunt over de DAC-normalisering aan toenmalig Vlaams cultuurminister Bert Anciaux. In het voorstel werd een nieuw verdelingsschema uitgewerkt, waarbij alle erkende en gesubsidieerde organisaties bij de aanvullende tewerkstelling betrokken zouden worden. In december van datzelfde jaar sloot de minister hierover een protocol af met de sociale partners. Op 7 mei 2009 verstuurde de administratie een rondschrijven aan de organisaties waarin de procedure uit de doeken werd gedaan. Dit vermeldde als eerste deadline 1 april 2010, het moment waarop de organisaties die binnen het decreet op het sociaal-cultureel volwassenenwerk worden gesubsidieerd, gegevens moesten overmaken aan de administratie.

De inhoud van dit rondschrijven moest echter nog worden omgezet in een uitvoeringsbesluit. De FOV drong hier al maanden op aan, maar het bleef heel stil aan de kant van de overheid. Tot 31 maart 2010: minister Schauvliege stuurt een brief waarin ze aankondigt de herverdeling uit te stellen tot ten vroegste 2012. Budgettaire en juridische redenen zouden hieraan ten grondslag liggen. Vooral de laattijdige communicatie en het feit dat de minister zeer vaag blijft over het perspectief, zet kwaad bloed bij de organisaties. De FOV stuurt hierover een brief aan de minister en een aantal parlementsleden. In het Parlement excuseert minister

Schauvliege zich voor de aanpak en zegt ze toe dit snel met de sector uit te klaren.

Al in juni 2010 leidt dit tot een akkoord over een ontwerptekst van uitvoeringsbesluit. Bovendien zorgt de minister voor bijkomende middelen in de begrotingen van 2010 en 2011 om de DAC-subsidies te kunnen blijven uitkeren én engageert ze zich om de herverdeling effectief in te laten gaan vanaf 1 januari 2012. Toch ontvangen de organisaties net voor de kerstvakantie van 2010 een brief van de administratie waarin wordt gemeld dat ook hier een besparing van 3 procent zou worden doorgevoerd, vanaf... 2010.

Het zal uiteindelijk nog tot december duren alvorens het voorontwerp van uitvoeringsbesluit principieel door de Vlaams regering wordt goedgekeurd. De nieuwe, eerstvolgende, deadline van 1 februari 2011 komt hierdoor ook in het gedrang.

06. BEGIN NIEUWE BELEIDSPERIODE

2010 was op begrotingsvlak wellicht het meest turbulente jaar uit de geschiedenis van de FOV. We geven een chronologisch overzicht van wat zich allemaal voordeed.

APRIL: ALLE SCHOULDERS DRAGEN DE LASTEN

Vanaf de derde begrotingscontrole van 2009 – meteen de eerste budgettaire oefening van de nieuwe Vlaamse regering – wordt ook het sociaal-cultureel volwassenenwerk geconfronteerd met besparingen. In 2009 wordt 1,26 procent van de reguliere middelen afgeroomd. Bij de begrotingsopmaak van 2010 wordt een bijkomende besparing in het vooruitzicht gesteld van 2 procent. Dit betekent een globale inlevering van ruim 2,5 miljoen euro op de reguliere, decretaire middelen voor het sociaal-cultureel volwassenenwerk.

De minister nodigt onder meer de FOV uit om in het voorjaar van 2010, naar aanleiding van de begrotingscontrole, samen na te gaan of de lineaire besparing beter op een andere manier wordt georganiseerd. In een brief van 24 maart 2010 informeert de FOV de minister over het standpunt van de Raad van Bestuur, met name dat het belangrijk is dat de budgettaire maatregelen de solidariteit tussen de werksoorten niet in het gedrang brengen. De Federatie pleit er dus voor om bij de eventualiteit van – ook “slimme” - besparingen, deze lineair op alle facetten binnen het decreet toe te passen, eerder dan bepaalde onderdelen ervan anders te behandelen.

MEI: SCHRAPPEN PROJECTREGELING VERENIGINGEN

De zogenaamde experimentenregeling, die in 2008 van start ging, was goed voor 500.000 euro aanvullende projectsubsidies voor erkende verenigingen. Deze projectregeling werd structureel in het decreet ingeschreven om er een duurzaam karakter aan te geven. Op 11 mei

maakt minister Schauvliege bekend dat in 2010 geen nieuwe projectoproepen binnen cultuur meer worden gelanceerd. De 500.000 euro die voor deze experimentenregeling in de allocatie van de verenigingen is opgenomen, wordt hier dus niet aan besteed. Vanaf 2011 worden ze gebruikt om de nieuwe erkenningen mee te financieren. Alhoewel de middelen binnen het decreet blijven, worden ze omwille van besparingsredenen verschoven naar de financiering van de instroom van nieuwe verenigingen. Voor de reeds erkende organisaties is dit een inlevering van een bron van inkomsten.

MEI: BUDGETTAIRE LANDSCHAPSTEKENING

Het decreet voor het sociaal-cultureel volwassenenwerk gaat uit van vijfjarige beleidsperiodes. Op 1 januari 2011 gaat de volgende beleidsperiode in. Het decreet voorziet dat de Vlaamse regering in de loop van 2009-2010 een aantal maatregelen moet en kan nemen ter voorbereiding van de start van deze beleidsperiode. Het gaat onder meer om de eindevaluatie van de reeds gesubsidieerde organisaties, om nieuwe erkenningen van verenigingen en gespecialiseerde vormingsinstellingen, om het opnieuw vastleggen van subsidiebedragen ...

De FOV pleit ervoor om bij de eventualiteit van besparingen, deze lineair op alle facetten binnen het decreet toe te passen, eerder dan bepaalde onderdelen ervan anders te behandelen.

De decreetwijziging van 2008, introduceerde in dit verband ook twee nieuwe begrippen: levensduurte en beleidsprioriteiten.

Met het begrip 'levensduurte' wordt een handvat geboden aan de Vlaamse regering om bij het begin van elke beleidsperiode de subsidie-enveloppen aan te passen op basis van de gederfde koopkracht, naast de indexering.

Via het werken met 'beleidsprioriteiten', wordt aan verenigingen en gespecialiseerde vormingsinstellingen de kans geboden om de volgende beleidsperiode (2011-2015) in te spelen op prioriteiten van de minister, opgesteld in overleg met de sector. Hiervoor kunnen ze gebruik maken van een budget dat hen ter beschikking wordt gesteld. Vanaf de daarop volgende beleidsperiode (2016-2020) kunnen de organisaties deze "prioriteitenmiddelen" vrij inzetten. De groeikansen van verenigingen en gespecialiseerde vormingsinstellingen hangen dus af van de mate waarin de sector en de minister elkaar vinden in het werken aan bepaalde maatschappelijke uitdagingen.

Samen met een aantal andere decretale bepalingen, vormen de levensduurte en beleidsprioriteiten de basis om een berekende inschatting te maken van de bijkomende kost die is verbonden aan de uitvoering van het decreet in de volgende beleidsperiode. De FOV presenteert deze budgettaire landschapstekening, met een becijferde meerkost van 11,4 miljoen euro, op woensdag 19 mei aan het kabinet van minister Schauvliege en de bevoegde administratie. Deze geven aan dat de berekeningen realistisch zijn, maar helaas niet realiseerbaar. De FOV dringt er evenwel op aan om verder te kijken dan 2011 en een perspectief te creëren voor de volgende beleidsperiode.

JUNI: MIGRANTENFEDERATIES

Ook de migrantenfederaties maken een turbulent jaar mee. 2010 is immers het jaar waarin de overgangperiode zou aflopen. Dit betekent dat alle federaties een erkenningsinspectie moeten ondergaan. De mate waarin activiteiten hier al dan niet als sociaal-cultureel worden beschouwd, roept heel wat controverse op. Op 1 juni maakt de minister bekend dat van de 13 aanvragende federaties er negen erkend worden, vier niet. Vrij snel maakt ze echter duidelijk ook voor de vier niet-erkenden naar een

alternatief te zoeken, met name door het verlengen van de overgangperiode. Hiervoor is een lichte decreetwijziging nodig. Er is geruime tijd veel onzekerheid omdat er geen beweging in het dossier komt, maar uiteindelijk – tijdens de laatste zitting van het Vlaams Parlement in 2010 - raakt de decreetsaanpassing goedgekeurd.

De lichte decreetwijziging is ook noodzakelijk om de subsidie-enveloppen van de migrantenverenigingen te kunnen bepalen. In 2008 werd door de administratie nog aan de migrantenverenigingen meegedeeld dat ze bij een erkenning hun bestaande subsidie mee zouden nemen naar de nieuwe beleidsperiode. Dit blijkt in 2010 echter veel ingewikkelder te zijn. Een deel van hun subsidie - de zogenaamde 'aanvullende subsidie' - blijkt verloren te gaan en voor heel wat verenigingen komt hier nog een aderlating van de reguliere subsidie bovenop.

JULI: GEEN LEVENSDUURTE & BELEIDSPRIORITEITEN

Uit de budgettaire landschapstekening (zie boven) blijkt dat voor de aanpassing van de enveloppen op basis van de levensduurte 4,7 miljoen euro noodzakelijk is. Voor de uitwerking van de beleidsprioriteiten gaat het om 3.420.000 euro. Het decreet bepaalt dat de minister hierover beslist vóór 30 juni 2010. Op 13 juli 2010 laat de administratie aan de organisaties per brief weten dat *"de budgettaire context op dat ogenblik geen ruimte biedt om de budgetten voor de volgende beleidsperiode te verhogen op basis van deze verantwoordingselementen"*. *"Zodra zich een positiever budgettaire perspectief aandient, zullen de nodige initiatieven worden genomen om voor een passende kredietstijging te zorgen"*, zo meldt de administratie nog.

In onze nieuwsbrief van 13 juli formuleren we onze appreciatie als volgt: *"De FOV accepteert niet dat er tot en met 2015 geen enkel beleidsmatig perspectief is. Het kabinet toont nog enige bereidheid om verder naar openingen te zoeken"* en, alsof we de toekomst konden voorspellen, voegden we er aan toe: *"Volgt een hete herfst op een zwoele zomer?"*

JULI: VITAAL SOCIAAL KAPITAAL

Het sociaal-cultureel volwassenenwerk is een sociale

kracht van vitaal belang. Tijd dat we dat even in herinnering brengen, denken we. Daarom ontwikkelt de FOV in juli een brochure voor parlementairen en besluitvormers: *Vitaal Sociaal Kapitaal*. In de brochure tonen we onze sector, de werksoorten en de kalender voor het beleid in de komende maanden. We geven ook een overzicht van de budgettaire impact van het gewenste en het gevoerde beleid. We drukken het document slechts op een beperkt aantal exemplaren, enkel voor besluitvormers, maar het blijkt alras een *collector's item*. De brochure wordt immers ook door onze leden en andere partners gesmaakt, zodat we beslissen deze te actualiseren en mee te verspreiden met Boekstaven 2010.

JULI: OPLEIDINGSCHEQUES

Op 23 juli 2010 beslist de Vlaamse regering om het stelsel van de opleidings- en begeleidingscheques voor werknemers te hervormen. Met deze cheques kunnen werknemers gemiddeld de helft van hun opleidingskosten financieren. Een evaluatie van het systeem leert, aldus de VDAB, dat vermoedelijk 60 % van de opleidingscheques gebruikt wordt voor opleidingen die niet rechtstreeks vanuit een professioneel oogpunt worden gevolgd. Ook hierop moet dus worden bespaard. Voortaan kunnen opleidingscheques enkel nog gebruikt worden voor opleidingen die:

- in het kader van beroepsopleidingen erkend zijn binnen het stelsel van het Betaald Educatief Verlof;
- kaderen in een persoonlijk ontwikkelingsplan dat in het kader van loopbaanbegeleiding werd opgemaakt.

De sociaal-culturele vormingsinstellingen waren automatisch erkend om opleidingscheques voor al hun opleidingen te kunnen ontvangen. Met ingang van 1 augustus 2010 wordt dit dus plots tot bijna niets herleid.

De FOV treedt in juli tegen deze beslissing in het verweer via een opiniestuk. Minister Muyters en Dirk Verbist, directeur van de FOV, geven op 1 september in het weekblad Knack elk hun kijk op de zaak.

Het sociaal-cultureel werk, deeltijds kunstonderwijs, amateurkunsten en de cultuur- en gemeenschapscentra steken de koppen bij elkaar. Met verenigde krachten drukken ze hun ongenoegen uit in de media. Daarnaast dient onder meer de FOV een klacht in wegens onbehoorlijk bestuur bij de Vlaamse Ombudsdienst.

Op 14 oktober organiseert de Commissie Werk van het

Vlaams Parlement een gedachtewisseling over de gewijzigde reglementering inzake opleidingscheques voor werknemers. De Vlaamse ombudsman spreekt zich zeer negatief uit over de aanpak van minister Muyters.

Door intensieve contacten tussen de FOV en de VDAB worden de scherpste kantjes in de toepassing van de nieuwe regels afgeveild. De aderlating blijft echter groot.

De FOV dient een klacht in wegens onbehoorlijk bestuur bij de Vlaamse Ombudsdienst. Die spreekt zich zeer negatief uit over de aanpak van minister Muyters.

JULI: GROENBOEK

Op 23 juli keurt de Vlaamse regering het groenboek Interne Staatshervorming goed. In het najaar zou, na overleg, een witboek met definitieve beslissingen worden opgemaakt. Het groenboek Interne Staatshervorming baseert zich op een aantal principes:

- sterkere gemeentes en slankere provincies. De provincies beperken zich tot 'grondgebonden' materies en verliezen onder meer de bevoegdheid Cultuur;
- planlastvermindering voor de lokale besturen;
- per materie kunnen slechts twee beleidsniveaus bevoegd zijn.

De FOV brengt de organisaties hiervan onmiddellijk op de hoogte. In september leidt dat tot een gedragen standpunt, dat erop neerkomt dat het sociaal-cultureel volwassenenwerk niet zit te wachten op de interne staatshervorming, althans niet op basis van het groenboek dat voorligt (zie hoofdstuk 09. Interne Staatshervorming).

Er is uiteraard ook de budgettaire context: het sociaal-cultureel volwassenenwerk deelt vandaag mee in de klappen die het begrotingsbeleid veroorzaakt. En we weten dat elke herstructurering geld kost (tenzij er een verkapte besparingsoperatie achter het groenboek schuil zou gaan). We kunnen niet verhelen dat dit zorgt voor heel wat onrust

bij onze organisaties: hoe zullen regionaal verschillende accenten een voldoende Vlaamse vertaling kunnen krijgen? Zullen middelen geoormerkt van het ene naar het andere niveau kunnen stromen? Wat betekent een en ander in de praktijk voor de lokale verenigingen? We vrezen dat er opnieuw te weinig tijd en te weinig geld zal worden voorzien om de principes in een wenselijke praktijk te vertalen. Met alle collaterale schade vandien.

In het najaar van 2010 kan de FOV geregeld met parlementairen in gesprek gaan over de interne staatshervorming. Eind 2010 komt alvast het signaal dat het witboek uitgesteld is tot ten vroegste de paasvakantie 2011.

SEPTEMBER: BEGROTING 2011: EERSTE TIJDE VAN DE SLUIER

Op 28 september kaart de Verenigde Verenigingen de besparingen aan bij de top van de Vlaamse regering: minister-president Kris Peeters (CD&V) en de twee vice-minister-presidenten Ingrid Lieten (sp.a) en Geert Bourgeois (N-VA). De immer voortschrijdende lineaire besparingen 2009-2010 snijden op dat moment immers al in het vlees van vele organisaties. Bovendien biedt de regering geen enkel perspectief. Volgens de Vlaamse regering is er echter geen ontkomen aan: ook de organisaties uit het middenveld zullen in 2011 mee de lasten van de besparingen moeten blijven dragen. Hierop kan geen duimbreed worden toegegeven. De minister-president kondigt een besparing op de structurele middelen aan van 2 procent ...

SEPTEMBER: DE BEWEGINGEN MAKEN ZICH ZORGEN

De bewegingen maken zich ernstige zorgen. Op het moment van de begrotingsbesprekingen 2011 moet de regering een subsidiebeslissing nemen. In dit verband schrijft de FOV op 30 september een open brief aan alle Vlaamse ministers. Uit de pre-adviezen blijkt immers dat – als de middelen onveranderd zouden blijven – er bij de definitieve beslissing op 1 november voor vele organisaties een financieel debacle zit aan te komen.

OKTOBER: VOLKSHOGESCHOLEN KRIJGEN HAKBIJL

Begin oktober informeert het kabinet de FOV dat vanaf 2011 de subsidie aan de volkshogescholen 1,2 euro per inwoner zal bedragen, in plaats van 1,5 euro per inwoner. Vanuit macro-perspectief betekent dit een bijkomende besparing van 20 % (na indexering 25 %), bovenop de lineaire besparingen. Naast de koele mededeling, volgen er geen motieven. Op 13 oktober kaarten zowat alle fracties dit aan in de plenaire vergadering van het Vlaams Parlement. Het is duidelijk dat ook de meerderheid zich in snelheid genomen voelt.

Even later blijkt nog dat ook aan één van de basisopdrachten zou worden geraakt: de coördinerende functie zou worden geschrapt.

OKTOBER: STUDIEDAG VOOR PARLEMENTAIRES

Op 15 oktober zijn leden uit de Commissie Cultuur van het Vlaams Parlement, en hun medewerkers, te gast in Vormingplus Gent-Eeklo. De FOV overloopt met hen het decreet sociaal-cultureel volwassenenwerk en de actuele dossiers waarmee de diverse werksoorten worden geconfronteerd. Uiteraard staat de ingreep bij de volkshogescholen hoog op de agenda. Met een prikactie laten de medewerkers van de Vormingplus-centra hun ongenoegen blijken. Deze actie kan op een ruime media-belangstelling rekenen.

OKTOBER: PLOTSE AFBOW EX-DAC-WERKNEMERS

De Vlaamse regering wil met het voorontwerp van programmadecreet plots een afbouw van de DAC-werkgelegenheid forceren: de subsidiëring van geregulariseerde DAC-projecten binnen het sociaal-cultureel volwassenenwerk zou vanaf 1 januari 2011 worden afgebouwd. De FOV voelt zich bekocht. Dit druist in tegen afspraken met de sector en kan niet anders worden geduid dan als een provocatie aan de hele sector. Ook het ABVV, ACV, ACLVB en de werkgeversorganisatie Verso reageren negatief op deze ingrepen.

OKTOBER: DE FOV: ÉÉN KRACHTIG SIGNAAL AAN DE VLAAMSE REGERING

Intussen wordt ook duidelijk dat de ontwerpbegroting

te weinig middelen voorziet om de subsidies – zelfs de besparingssubsidies – te kunnen uitbetalen: een aderlating bovenop de aderlating ...

De Algemene Vergadering van de FOV bundelt zijn krachten tegen al dit begrotingsgeweld en besluit “publiek te gaan”. Deze bundeling van krachten, over alle werksoorten heen, is de volgende weken een belangrijk signaal aan de overheid. De beslissing van de Algemene Vergadering mondt op 27 oktober uit in een forse open brief aan de Vlaamse regering, waarin we alvast volgend regeringsbilan kunnen voorleggen:

“U zei dat u deze kaasschaaf wilde hanteren omdat u de tewerkstelling niet in gevaar wil brengen. En wij waren het eens met dit eerbaar uitgangspunt.

En toen ging u aan de slag om de begroting voor te bereiden en ... u maakte er een zootje van:

U hakte in op levenslang en levensbreed leren door de opleidingscheques te beperken en ruim een kwart van de middelen extra weg te nemen bij de volkshogescholen.

U sprong krenterig om met de democratie door onvoldoende budget te voorzien om volgende week deftig over de subsidies van de sociaal-culturele bewegingen te kunnen beslissen.

U nam de innovatieve en verdere ontwikkelingskansen van sociaal-culturele verenigingen, waaronder ook de migrantenfederaties, weg.

U besliste om de tewerkstelling in onze sector af te bouwen door een uitdoofscenario rond de 235 gereguleerde DAC-plaatsen in te schrijven in het programmadecreet, door onvoldoende middelen te voorzien om de loonindexering op te vangen én door extra te besparen in de bovenbouw.

U creëerde een grote bestuurlijke onzekerheid voor wie lokaal en provinciaal aan de slag is door een veel te vaag en snel parcours rond het groenboek Interne Staatshervorming te willen afleggen.

Kortom: u werkte bijkomend 4 miljoen euro weg, u zette de afbouw van 9 miljoen euro tewerkstellingsmiddelen in en u zet 3 miljoen euro provinciale middelen in het vizier.”

Kort na deze open brief beslist de Vlaamse regering om de afbouw van de ex-DAC-werknemers niet door te zetten. Het programmadecreetsartikel bereikt op de valreep het Parlement niet.

NOVEMBER: DE BEWEGINGEN: VRIJDAG PROTEST, MAANDAG HAKBIJL

Op vrijdag 29 oktober voert een delegatie van alle sociaal-culturele bewegingen een prikactie aan het kabinet van minister Schauvliege. Alhoewel de beslissing over de subsidies nog moet worden genomen, is al duidelijk dat de regering nog niet voldoende middelen in de begroting heeft voorzien om ordentelijk te kunnen besluiten. De FOV doet aan de vooravond van het verdict nog een ultieme poging om het kabinet te overtuigen van het belang van een positief signaal.

Omstreeks 1 november beslist de minister over de subsidies voor de sociaal-culturele bewegingen, voor de volgende beleidsperiode. Ze beslist het advies van de adviescommissie te volgen, maar, vanuit de vaststelling dat hiervoor een tekort van 854.354 euro is, wordt aan elke organisatie tussen de 11.000 en 43.000 euro minder toegekend

dan het geadviseerde bedrag. 13 van de 30 bewegingen zakken onder de decretaal voorziene subsidiegrens. Van de 25 bewegingen die voordien al werden gesubsidieerd, krijgen er 11 minder subsidie dan in 2010. Of hoe een

13 van de 30 bewegingen zakken onder de decretaal voorziene subsidiegrens.

positieve eindevaluatie in 2009 en een positief advies van de adviescommissie leiden tot een daling van de subsidies vanaf 2011. De verslagenheid bij de bewegingen is groot, de verbetering om alsnog te proberen het tij te keren, zo mogelijk nog groter.

NOVEMBER: SOCIAAL-CULTUREEL WERK MASSAAL OP STRAAT

Op vrijdag 19 november betogen 650 mensen uit onze sector. Ook sympathisanten uit andere sectoren (cultuurcentra, opleidingswereld, middenveld, milieu, jeugd... stappen mee.

De manifestatie van het sociaal-cultureel volwassenenwerk schuift in bij de Witte Woede-betoging van de vakorganisaties. Onder de slogan 'Warme samenleving? Koude leugen!' hekelen de betogers het blinde en koude besparingsbeleid dat de regering voert ten aanzien van het verenigingsleven. Tussen het groen, rood en blauw van de vakorganisaties neemt onze sector met lichtblauwe mutsen een eigen plaats in.

De betoging én de boodschap van het sociaal-cultureel volwassenenwerk krijgen behoorlijk wat media-aandacht, zowel van de geschreven pers als van radio en tv. Met een sneeuwkanon verzekeren we mooie beelden in het avondnieuws van VRT en vtm.

Na de betoging ontvangt de Vlaamse regering een delegatie van de vakorganisaties en het sociaal-cultureel volwassenenwerk. Onze sector krijgt een koude nul op het rekest van minister-president Peeters. Er wordt geen geld vrijgemaakt om de uitwassen van de besparingen

te temperen. Enkel over 'flankerende maatregelen' bij de inkrimping van de Vormingplus-centra wil de regering nog onderhandelen.

NOVEMBER: INTUSSEN IN HET PARLEMENT

In november vinden de besprekingen van de begroting en de beleidsbrief plaats in het Vlaams Parlement. De FOV maakt een onderbouwd dossier op om de parlementairen zo goed mogelijk te informeren over wat er allemaal met onze sector gebeurt. Het sociaal-cultureel volwassenenwerk komt veelvuldig aan bod tijdens de besprekingen. We kunnen gelukkig ook de parlementairen uit de meerderheid ervan overtuigen de basisopdrachten van de volkshogescholen zo goed mogelijk te herstellen. Maar van de budgettaire lijn wordt niet afgeweken. Toch drukken alle fracties in mindere of meerdere mate hun ongenoegen uit over de aanpak van minister Schauvliege.

DECEMBER: 2.400 BERICHTEN VIA MEGAFOON

Sinds begin november start de FOV in samenwerking met De Wereld Morgen een petitie-actie tegen de forse ingrepen in het sociaal-cultureel volwassenenwerk. De ondertekenaars kunnen via deze actie een rechtstreekse boodschap sturen aan de bevoegde cultuurminister, Joke Schauvliege, en aan de minister-president, Kris Peeters.

In de laatste week voor de kerstvakantie stemt het Vlaams Parlement over de begroting. Voor ons is dit dé aanleiding om te tonen dat het sociaal-cultureel werk menens blijft in het protest tegen de botte besparingen. Drie dagen lang vat de sector post op de stoep van de partijbureaus van de Vlaamse meerderheidspartijen. Gewapend met een megafoon lezen we voor uit de 2.400 persoonlijke berichten die op enkele weken tijd al naar de regering werden gestuurd. Ook deze actie resulteert in heel wat parlementaire belangstelling tijdens de besprekingen in de plenaire vergadering.

07. AAN HET WOORD

We peilden bij enkele organisaties naar de concrete effecten van de besparingen.

Frieda Bex - Welzijnszorg

Frieda Bex is verantwoordelijke Projectenwerking bij Welzijnszorg. Welzijnszorg is een beweging die armoede structureel bestrijdt in Vlaanderen en Brussel.

Welke invloed hebben de besparingen op jouw organisatie?

Het beleidsplan 2011-2015 dat Welzijnszorg indiende, omvatte een aantal uitbreidingen. De belangrijkste, de versterking van onze educatieve werking, is eigenlijk niet nieuw. De voorbije jaren groeide immers in organisaties en instellingen de vraag naar hoe ze mensen in armoede een volwaardige plaats kunnen geven. We ontwikkelden daarvoor met projectmiddelen een vormingsaanbod en trajectbegeleiding. Om dit belangrijke onderdeel te verankeren, rekenden we op een subsidie-uitbreiding als beweging. Het is immers een accent dat volledig strookt met de beleidsprioriteiten van de Vlaamse overheid. En ook: de werking is er, de continuïteit moet verzekerd kunnen worden.

Voor het cumulatieve effect van de besparingen maakte het Welzijnszorg moeilijk. Het is niet alleen het kaasschaafprincipe en de afbouw van DAC-middelen (*door de nakende herverdelingsmaatregel nvdr.*), het is ook een ongemotiveerd korten op door een adviescommissie geadviseerde subsidiebedragen. Daardoor starten we, met een doorheen de jaren uitgebreide werking, een nieuwe beleidsperiode met minder dan tijdens de vorige beleidsperiode. Over vijf jaar heen gaat het om een heel aanzienlijke som (binnen het beperkte perspectief van de bewegingen).

Moeten jullie projecten schrappen?

Op basis van de meerjarenbegroting en het gecumuleerde tekort over de vijf subsidiejaren, is de Raad van Bestuur nog bezig met een mix van maatregelen op korte termijn

(begroting 2011) en op langere termijn (tot en met 2015) om onze zaken leefbaar te houden.

Enerzijds willen we dat de overheid in een aangepast beleidsplan duidelijk geconfronteerd wordt met de gevolgen van haar beslissing: wij kunnen niet doen wat zij allemaal wilt met het beetje subsidies dat wij krijgen. En we willen ook het signaal geven dat ze over de stukken werking die zij niet subsidieert, ook geen zeggenschap krijgt.

Anderzijds is het gewoon realiteit dat als we ons oorspronkelijk ingediende beleidsplan onverkort zouden uitvoeren, we na deze beleidsperiode ongeveer de boeken kunnen dichtklappen.

Met 'een beetje harder werken' komen we er niet.

Met 'een beetje harder werken' komen we er niet. Het communicatieproject wordt afgeslankt, het visieproject uitgesteld, voor het educatieve project Armoede-in-zicht zoeken we andere middelen.

Hoe vind je dat de communicatie over de besparingen verloopt/verliep?

De communicatie over de besparingen was summier, weinig gemotiveerd en afstandelijk. Er spreekt geen gedrevenheid voor de sector sociaal-cultureel werk uit.

Frederik Dezutter - Vermeylenfonds

Frederik Dezutter is medewerker projectwerking en beleidsplanning bij het Vermeylenfonds. Het Vermeylenfonds is een socialistisch, Vlaams en vrijzinnig cultuurfonds.

Welke invloed hebben de besparingen op jouw organisatie?

Als relatief kleine vereniging is het Vermeylenfonds gevoelig voor besparingen. Misschien zelfs nog gevoeliger dan grote verenigingen.

Tijdens de vorige beleidsperiode (2006-2010) zette het fonds maximaal en met succes in op het dynamiseren, het netwerken en het vernieuwen. Om deze ambitie te realiseren, investeerde het fonds heel sterk in middelen en mensen. De visitatiecommissie stelde dan ook in haar verslag vast dat het fonds met visie vooruitging en dat het personeel van het fonds enthousiast geëngageerd is maar bijna op het tandvlees zit...

Met de besparingen in het achterhoofd wordt dus vlug duidelijk dat het fonds helemaal niet beloond wordt voor z'n groei en ook aan het personeel geen grotere ademruimte kan bieden. Integendeel.

Het mag toch niet in de beleidslijn van de minister liggen om de verenigingen, de partners die bij uitstek werken aan een positieve samenleving, af te straffen voor hun goede vooruitgang?

Moeten wij dan meer doen met minder?

Moeten jullie projecten schrappen?

Ja. De projectenpot van 500 000 euro voor vernieuwing werd geschrapt. Bleek dit nu juist een instrument bij uitstek waarop het fonds kon terugvallen om de vernieuwing in methodiek en doelgroepen vorm te geven. Het wordt heel moeilijk om met een krimpend budget vernieuwend te werken.

Het wordt heel moeilijk om met een krimpend budget vernieuwend te werken.

Hoe vind je dat de communicatie over de besparingen verloopt/verliep?

De snelheid en de willekeur (weinig achterliggende motivaties of inhoudelijke beleidsintenties) waarmee de besparingen gecommuniceerd werden, zorgt dat de ongerustheid blijft. Ook bij de leden en het personeel van het Vermeylenfonds.

Greet Firlefyn - Vijftact

Greet Firlefyn is algemeen coördinator van Vijftact. Vijftact is een samenwerkingsverband van vijf vormingsdiensten die streven naar een volwaardig burgerschap van personen met een handicap (in ruime zin) in een samenleving die hierop is afgestemd.

Welke invloed hebben de besparingen op jullie organisatie gehad?

We voelen de besparingen hard. Het wordt steeds moeilijker om een begroting op te maken die sluitend is. Dit zet een domper op een vernieuwende dynamiek en extra aanwervingen vallen stil. De besparingen zitten niet alleen in de reguliere subsidies. Ook de aangroeiende kosten, de gevolgen van de DAC-normalisering, het veranderend systeem in de opleidingscheques treffen ons. De combinatie van de algemene besparingen met bijkomende maatregelen en effecten maakt ons werk knap lastig.

De problematiek van de opleidingscheques heeft bijvoorbeeld ook voor de lidorganisaties van Vijftact gevolg: Vlaamse Dienst Autisme, centrum ZitStil en Sig krijgen geen toelating meer om opleidingscheques te innen voor hun vormingen. We hebben echter nog geen cijfers over de terugval die deze maatregel veroorzaakt. De Vlaamse Gebarentaalcursussen en SMOG-cursussen (spreken met ondersteuning van gebaren) van respectievelijk Diversus en Gezin en Handicap blijven gelukkig wel erkend.

Doordat de Vormingplus-centra moeten besparen en hun coördinerende rol wegvalt, zullen ze minder aandacht hebben voor vormingsinitiatieven van anderen in hun regio. Extra publiciteit is altijd welkom en dreigt nu weg te vallen. Vormingplus Gent-Eeklo deed in het verleden op dit vlak toch heel wat inspanningen.

Heb je voorbeelden van concrete gevolgen van de besparingen op het terrein?

Ja, een eerste voorbeeld: Sig voert een sensibiliseringsactie 'Te veel dB (decibels nvdr.) is niet OK' over volwassenen met een verstandelijke handicap en gehoorproblemen. Dat is een problematiek waaraan mensen meestal voorbij gaan. Sig wil de bijhorende publicatie gratis verspreiden, maar

komt budgettair in de problemen. De organisatie moet nu op zoek naar sponsors om de publicatie alsnog gratis te kunnen verspreiden.

Een ander voorbeeld. Met het project 'de eerste momenten' focust Gezin en Handicap zich op ouders die nog maar pas geconfronteerd werden met de handicap van hun kind(je), of op ouders die vermoeden dat er met hun kind iets aan de hand is. Gezin en Handicap zou samenwerken met Family Service om de campagne bekend te maken. De organisatie mocht een foldertje toevoegen aan 'de roze doos', die jonge ouders in de materniteit krijgen (60.000 exemplaren). Omwille van de precaire financiële situatie van Gezin en Handicap konden ze helaas niet op dit aanbod ingaan.

Hoe zit met de gevolgen op personeelsvlak?

Educatieve medewerkers die ontslag nemen, worden bij onze organisaties niet meer vervangen. De werkomvang, de vraag om sensibilisatie, informatie en vorming, wordt er echter niet minder op. De werkdruk stijgt. Organisaties moeten meer en meer een beroep doen op freelancers. Het werkvolume dat kan uitbesteed worden is echter afhankelijk van het beschikbare budget.

Een creatieve oplossing is soms 'ruilhandel' - als jij dat voor ons doet, doen wij dat voor jullie. Maar dat biedt uiteraard geen oplossing voor de werkdruk.

Jullie opereren in een federatie, lijkt de samenwerking onder de besparingen?

Inderdaad, organisaties vallen terug op hun eigen werking en hebben hun middelen nodig om dit op niveau te houden. Investeren in bijkomende gezamenlijk projecten zit er niet meer in. Tenzij er extra projectgelden of subsidies ter beschikking gesteld worden. Maar deze worden dus ook afgebouwd.

John Loose - Vormingplus regio Brugge

John Loose is algemeen coördinator bij Vormingplus regio Brugge, een regionale volkshogeschool.

Welke invloed hebben de besparingen op jouw organisatie?

Vormingplus regio Brugge wordt door de tot hakbijl uitgegroeide kaasschaaf van minister Joke Schauvliege bijzonder hard getroffen. Dit heeft te maken met de specifieke situatie van Brugge binnen het geheel van de volkshogescholen: de kleinste regio met een kleine bevolkingsaan groei. De subsidiëring a rato van 1,5 euro per inwoner was niet op ons van toepassing. Voor ons gold de ondergrens van 500.000 euro die in 2008 in het decreet werd ingeschreven. Nu definitief is beslist om deze ondergrens te schrappen en ook wij terugvallen op de subsidie van – nu – 1,2 euro per inwoner, leveren we met ingang van 2011 niet minder dan 33 % van onze subsidie-enveloppe in.

Wij nemen het minister Schauvliege en bij uitbreiding de hele Vlaamse regering bijzonder kwalijk dat ze deze ingreep deden zonder voorafgaandelijk overleg, zonder een verantwoording te geven en zonder zich eerst te informeren over onze werksort.

Dat de volkshogescholen fors zouden moeten inleveren werd begin oktober bijna terloops meegedeeld aan een FOV-delegatie die een afspraak had op het kabinet Schauvliege om te onderhandelen over de erkenning van de bewegingen. Niet lang daarna vroeg de FOV een nieuw gesprek aan met het kabinet om tekst en uitleg te krijgen bij de beslissing om een kwart van de subsidies voor de volkshogescholen weg te saneren. Op de meermaals gestelde vraag waarom juist de volkshogescholen worden geviseerd, kwam tijdens dat onderhoud nooit een antwoord. Het enige dat we te horen kregen, was dat het om een politieke keuze ging. Binnen de 48 uren moest er 3,7 miljoen euro extra aan besparingen gevonden worden.

Hoe vind je dat de communicatie over de besparingen verloopt/verliep?

Minister Schauvliege werd in de media en door lokale mandatarissen van haar eigen partij (CD&V) bevraagd naar het waarom van de ingreep bij de volkshogescholen. In haar antwoorden op de vele vragen flirtte de minister met de grenzen van de welvoeglijkheid, zo bestond ze het om de kostprijs van een vormingsuur te vergelijken met het leefloon.

De minister heeft zich recent verontschuldigd voor de escalerende communicatie, maar ze is er intussen in geslaagd om de dynamiek die uitging van de dertien volkshogescholen te doen stokken. In plaats van enthousiast te kunnen starten met de realisatie van het nieuwe beleidsplan moeten de volkshogescholen zich toespitsen op personeelsherschikking, opmaken van besparingsplannen, afzeggen van projecten, herziening van de doelstellingen...

Moeten jullie projecten schrappen?

Bij ons in Brugge moet het personeelsbestand worden ingekrompen met minstens drie VTE, in het beste geval blijven er nog 6,5 VTE over, waarvan er drie een staffunctie hebben. Het is dan ook niet mogelijk om de werking, die de voorbije jaren op de sporen werd gezet, te continueren. In afwachting van het bereiken van weer enige stabiliteit werden volgende bewarende maatregelen genomen:

- het eigen educatief aanbod wordt gehalveerd;
- het spreiden van het aanbod in die gemeenten waar nog veel inspanningen en middelen nodig zijn, wordt stopgezet;
- ook de werking voor kansengroepen (Brugse gevangenis, OCMW's, Brugse buurtwerken, Beschut Wonen ...) wordt afgebouwd;
- de activiteiten voor allochtonen (café coloré, de werking i.s.m. met opvangcentrum De Patio) worden stopgezet;
- de ondersteuning en promotie van andere aanbieders van niet-formele educatie wordt stopgezet.

Voor ons is duidelijk dat minister Schauvliege een verkeerde beslissing heeft genomen. Ze kan haar fout alsnog rechtzetten door bij de eerste begrotingscontrole 2011 de besparingen bij de volkshogescholen ongedaan te maken.

Arent Meirhaeghe - Federatie van Vooruitstrevende Verenigingen (CDF)

Arent Meirhaeghe is directeur van CDF. CDF is een migrantenvereniging: een landelijke koepelorganisatie ter ondersteuning van het allochtone middenveld in Vlaanderen.

Welke invloed hebben de besparingen volgens jou gehad?

Algemeen hebben de besparingen ervoor gezorgd dat men onze sector als minder belangrijk is gaan beschouwen. Als het wat moeilijker gaat, komt onze sector blijkbaar snel in de verdrukking. We krijgen een etiket opgeplakt als zijnde een luxesector waar blijkbaar harder kan in gesnoeid worden dan in andere sectoren. Dus qua beeldvorming over onze sector hebben we heel wat imagoschade opgelopen.

Concreet hebben wij als migrantenvereniging een serieuze opdoffer gehad bij de erkenningsprocedure. We verloren onze 30 procent aanvullende subsidie (in tegenstelling tot eerdere beloften) en daarbovenop nog eens 18 % van onze middelen. Die laatste inlevering is het gevolg van de erkenningsinspectie die onze organisatie over de vloer kreeg. Op basis van een heel enge en betwistbare interpretatie van de regels werden (aanvankelijk) zowat 50 van onze verenigingen (*migrantenverenigingen zijn federaties van vele afzonderlijke migrantenverenigingen nvdr.*) uit het dossier geschrapt.

Wat zijn bij jullie de concrete gevolgen op het terrein?

Door het verlies aan middelen moeten wij een halftijdse baan schrappen en moeten we onze dienstverlening terugschroeven. Het moet allemaal met veel minder en dus veel kleiner. Sommige van onze verenigingen leggen interessante projecten voor, maar wij moeten steeds vaker zeggen 'sorry gasten, het gaat niet'.

We moeten steeds vaker op zoek naar sponsoring en privégeld, maar dat vind ik geen goede evolutie. Je wordt afhankelijk van de goodwill van mensen en bedrijven en dat kan al eens botsen als je een moeilijke, politieke boodschap wil brengen. Bovendien kunnen wij moeilijker inkomsten genereren bij onze leden, omdat we bewust met kwetsbare groepen werken.

Het is al moeilijk om als organisatie en als sector zichtbaar te zijn, met minder middelen wordt het nog moeilijker.

Je hoort vaak dat migrantenverenigingen vandaag overbevraagd worden. Klopt dat?

Ik klaag die situatie hier in Gent al jaren aan. Ik studeerde sociaal-cultureel werk en ben nog maar 7 jaar actief in de sector. Toen ik bij CDF begon, zag ik dat onze federatie met vanalles en nog wat bezig is. Meer dan enkel sociaal-cultureel volwassenenwerk. Dat komt omdat overheden en andere organisaties allemaal grote verwachtingen koesteren ten aanzien van onze organisatie. We moeten in alle mogelijke raden en organen zetelen, zodat de bruine koppen toch maar vertegenwoordigd zijn.

Wij krijgen als opdracht onze verenigingen te ondersteunen. Voor mij zijn dus de vragen van de verenigingen het vertrekpunt. Maar anderen bevragen ons ook. Ofwel weigeren we, maar dan zijn we onprofessioneel of irrelevant. Ofwel happen we toe, maar dan hebben we onvoldoende middelen om onze rol waar te maken.

Wil je van ons een degelijke inspraak en participatie, zorg dan ook voor degelijke ondersteuning.

In Gent zitten we bijvoorbeeld in het lokaal overlegplatform¹. Daar zitten grote jongens die over een stevige dossierkennis beschikken. Wij hebben niet de middelen om daar tegenop te boksen, met als resultaat dat er beslissingen worden genomen met de stempel 'goedgekeurd door de migranten'. We worden dus vaak als excuus gebruikt.

We zeggen het al jaren: 'wil je van ons een degelijke inspraak en participatie, zorg dan ook voor degelijke ondersteuning'.

¹ Een lokaal overlegplatform verzamelt alle onderwijsverstrekkers uit de regio en een breed gamma van lokale organisaties om te werken aan gelijke kansen in het onderwijs.

08. DECREET: TWEE DOORBRAKEN

In 2010 is het niet allemaal kommer en kwel. De FOV verwezenlijkt een doorbraak in twee bijzonder lang aanslepende dossiers. We onderhandelen met administratie en kabinet over de erkenning van de bewegingen en de bepalingen rond niet-formele educatie bij de vormingsinstellingen. Het kabinet-Schauvliege lijkt de problematiek van deze twee dossiers goed aan te voelen. De FOV kijkt dan ook uit naar de afronding van de gesprekken over deze thema's begin 2011.

I. BEWEGINGEN: ERKENNING IN ZICHT

De bewegingen zijn momenteel de enige werksoort in het decreet voor het sociaal-cultureel volwassenenwerk die niet beschikken over een erkenning.

Het afronden van de evaluatieprocedure eind 2009 eindigt voor de bewegingen met een kater. Zes van de 31 organisaties verdwijnen uit het decreet. Amper een half jaar later start voor de overblijvende, positief geëvalueerde organisaties een nieuw traject vol onzekerheden. De organisaties dienen een beleidsplan en een subsidieaanvraag in bij de adviescommissie. Deze commissie adviseert de minister hoeveel subsidies een beweging voor de volgende beleidsperiode zou moeten ontvangen. Voor sommige bewegingen adviseert de commissie een vermindering van de subsidies.

De voorbije twee jaar is eens te meer gebleken dat de huidige procedure voor de bewegingen, de administratie en de adviescommissie bijzonder intens en tijdrovend is. Daarenboven zijn de gevolgen voor de betrokken bewegingen te drastisch.

Schauvliege schrijft in een brief aan de FOV : *“Dat het resultaat van de eindevaluaties dermate drastische gevolgen heeft voor de bewegingen heb ik inderdaad moeten vaststellen”*. *“Dit is een maatregel”*, zo schrijft de minister, *“waarover bij de opmaak ervan blijktbaar toch een consensus bestond”*. Deze perceptie van eensgezindheid sluit niet aan bij de realiteit. Voor de FOV was, is en blijft het feit dat de bewegingen geen langdurige erkenning kunnen krijgen, één van de grote struikelblokken van heel het decreet.

De actualiteit noopt een herneming en bijstelling van het

standpunt over de erkenning van de bewegingen. De nota die de FOV voorbereidt in haar structuren, geeft een concreet antwoord aan de problematiek van de bewegingen in de vorm van een voorstel van decreetaanpassing.

Het voorstel is realistisch en afgewogen:

- het vraagt niet om een verdoken budgetverhoging voor de werksoort;
- het gaat uit van een evenwichtige verhouding met de andere werksoorten in het decreet;
- het probeert geenszins het huidige bewegingslandschap te bevriezen.

Bewegingen moeten de kans krijgen een langetermijnstrategie te ontwikkelen.

Het is vooral belangrijk om vanuit de appreciatie voor de maatschappelijke taak van deze organisaties enkele zekerheden in te bouwen. Op deze manier kunnen we hen dichter brengen bij de andere werksoorten in het decreet. Bewegingen moeten de kans krijgen een langetermijnstrategie te ontwikkelen. Zo kunnen ze zich ten volle richten op wat echt belangrijk is: het creëren van een draagvlak voor maatschappelijke verandering.

Het kabinet toont begrip voor onze bekommernissen en zegt zich grotendeels in de voorgestelde onderhandelingsnota te kunnen vinden. De gesprekken rond een concrete decreetaanpassing zullen begin 2011 plaatsvinden.

2. NIET-FORMELE EDUCATIE

De vormingsinstellingen kampen reeds jaar en dag met een probleem rond de definitie “niet-formele educatie” in het decreet. De gespecialiseerde vormingsinstellingen en de vormingsinstellingen voor personen met een handicap ervaren door de aard van hun werk moeilijkheden met de decretale beperkingen omtrent niet-formele educatie. De subsidieerbare toepassing van de niet-formele educatie wordt in het decreet – mits enkele uitzonderingen - beperkt

tot een open aanbod in de autonome levenssfeer. De FOV klaagt deze beperkte invulling van niet-formele educatie reeds lange tijd aan.

Op 4 oktober heeft de FOV een overleg met de administratie en het kabinet. De FOV overhandigt een voorstel tot decreetwijziging. Het kabinet schaart zich achter het voorstel, maar heeft nog een paar opmerkingen bij de voorliggende tekst. De FOV werkt met de vormingsinstellingen aan een decreetvoorstel dat aangepast is aan de opmerkingen van het kabinet. De gesprekken gaan begin 2011 verder.

09. INTERNE STAATS-HERVORMING

2010 is het jaar waarin de Vlaamse regering, op initiatief van minister Geert Bourgeois, uitpakt met de Interne Staatshervorming. Een groenboek met een onduidelijk luik “doorbraken” zet de FOV aan tot het schrijven van een standpunt. De ongerustheid blijft echter niet beperkt tot de sector van het sociaal-cultureel volwassenenwerk. Het middenveld trekt aan de alarmbel. Als gevolg van het protest wordt het eerder vooropgestelde tijdschema verlaten. Het groenboek zal pas tegen Pasen 2011 een witboek worden.

De Vlaamse overheid, de gemeenten en de provincies vormen samen de ruggengraat van Vlaanderen. Hun onderlinge taken en bevoegdheden zijn echter onvoldoende homogeen en herkenbaar afgebakend, aldus de Vlaamse regering. Minister Bourgeois wil op het einde van de regeerperiode komen tot een vereenvoudigd Vlaams bestuurlijk landschap. De krijtlijnen voor deze hervorming werden reeds uitgezet in het Regeerakkoord. Een formulering van de uitgangspunten volgde in de beleidsnota Binnenlands Bestuur van minister Bourgeois.

De hervorming van het bestuurlijke landschap zal ook gevolgen hebben voor de sociaal-culturele sector. Het sociaal-culturele werkveld is immers op de verschillende bevoegdheidsniveaus betrokken partij. Het verenigingsleven en de volkshogescholen kennen bijvoorbeeld een stevige lokale en provinciale verankering.

De meningen over de toekomst van het provinciale cultuurbeleid zijn verdeeld. Minister Schauvliege geeft aan het debat nauwgezet te zullen opvolgen. Ze is geen vragende partij om bevoegdheden voor cultuur weg te halen bij de provincies. De Vereniging van Vlaamse Provincies (VVP) geeft daarentegen het advies de subsidies voor sociaal-cultureel werk volledig over te hevelen naar het Vlaamse niveau. Uit een document over strategische doorbraken en quick wins in Cultuur: *“Sociaal-cultureel werk: We stellen vast dat provincies hier provinciale afdelingen van landelijk georganiseerde koepels subsidieert. Deze provinciale afdelingen voeren voornamelijk het landelijk beleid uit, provinciaal beleid slaagt hier minder in accenten aan te brengen. Hier stellen we voor de subsidiëring van provinciale afdelingen op te nemen in de landelijke subsidiëring. Dit brengt een planlastverlaging voor zowel de betrokken landelijke organisaties als de betrokken besturen met zich mee.”*

I. STANDPUNT FOV N.A.V. DE INTERNE STAATSHERVORMING

Het groenboek over de interne staatshervorming is weinig concreet over de juiste aard van de voorgestelde veranderingen en doet veel vragen rijzen over de concrete invulling van de ambities. In het groenboek worden geen bijkomende garanties opgenomen voor het sociaal-cultureel volwassenenwerk. Dit resulteert in heel wat onzekerheid over de juiste aard en praktische invulling van de wijzigingen. Het lijkt de FOV daarom zinvol om zelf een pakket van randvoorwaarden op de onderhandelingstafel te leggen. Dit gebeurt door het formuleren van een standpunt waarin we verschillende garanties eisen:

1. Garanties inbouwen voor blijvende aandacht voor het sociaal-cultureel volwassenenwerk:

- 1) aparte strategische doelstellingen opnemen in het strategisch meerjarenplan van de stad/gemeente, waarin het sociaal-cultureel werk geëxpliciteerd wordt;
- 2) een Vlaams impulsbeleid voeren voor het lokale sociaal-cultureel volwassenenwerk;
- 3) een luik sociaal-cultureel volwassenenwerk inschrijven in het decreet voor het lokaal cultuurbeleid dat minimum de voorgaande garanties bevestigt (1,2);

- 4) garanties op een blijvende aandacht voor de ondersteuning van regionale sociaal-culturele organisaties vanuit Vlaams of provinciaal niveau.

2. Financiële garanties:

- 1) garanties dat de provinciale en Vlaamse budgetten die zouden overgeheveld worden naar het gemeentefonds blijvend gebruikt worden voor het sociaal-cultureel volwassenenwerk;
- 2) garanties dat de logistieke ondersteuning van het sociaal-cultureel volwassenenwerk behouden blijft;
- 3) garanties dat de financiële middelen die momenteel via het provinciale niveau de organisaties bereiken behouden blijven voor het sociaal-cultureel volwassenenwerk;
- 4) garanties dat de huidige norm van minstens 0,8 euro per inwoner voor (lokale) ondersteuning van het verenigingsleven behouden blijft.

3. Participatiegaranties

- 1) het behoud en de versterking van de lokale adviesraden;
- 2) het behoud en de versterking van een transparante communicatie en aanspreekfiguren in het lokale beleid.

2. FOV TWEE KEER UITGENODIGD IN PARLEMENT

Het standpunt van de FOV is een snelle reactie op het groenboek, maar zeker niet de enige. Het regent in 2010 vanuit diverse organisaties standpunten, opmerkingen en zelfs acties tegen de interne staatshervorming. Het Vlaams Parlement wil de stemmen van de verschillende stakeholders horen en organiseert daarom een hele reeks hoorzittingen. De FOV komt twee keer aan het woord. Een eerste keer voor de Commissie Bestuurszaken als lid van de Verenigde Verenigingen en een tweede keer voor dezelfde commissie aangevuld met leden van de Commissie Cultuur, als de FOV in combinatie met het Forum voor Amateurkunsten.

3. DE RESOLUTIE

De standpunten missen hun effect niet. Omwille van de vele reacties en het korte tijdsplan, dienen de commissieleden een resolutie over het groenboek Interne Staatshervorming in. Minister Bourgeois wil zich houden aan de resolutie en zal eerst alle elementen op een rijtje zetten. Concreet betekent dit:

- de adviezen en standpunten van de diverse organisaties zullen thematisch gebundeld en beantwoord worden. Deze antwoorden zullen ook bezorgd worden aan de Commissie Binnenlands Bestuur;
- op basis daarvan zal de minister een stappenplan uitwerken voor de verdere aanpak;
- het tijdsplan wordt bijgevolg verlengd, maar de afspraak met de Vlaamse regering is om knopen door te hakken omtrent de visie op de interne staatshervorming (deel 1 en deel 2 van het huidige groenboek) tegen de paasvakantie 2011 (april 2011);
- pas na dit akkoord over de visie, wordt verder gepraat over de “doorbraken” en de gevolgen per beleidsdomein en voor de betrokken sectoren.

De minister benadrukt dat het in geen geval de bedoeling is om middelen te schrappen, enkel om te verschuiven.

4. PLANLASTVERMINDERING

Aan het verhaal over het groenboek is ook een luik planlastvermindering gekoppeld. Dit dossier lijkt zich, in tegenstelling tot het groenboek, in een snel tempo te ontwikkelen. Ondertussen zouden er reeds verschillende versies van een “ontwerpdecreet planlastvermindering” circuleren. Eind december heeft de definitieve versie het Parlement of de adviesraden nog niet bereikt.

10. ANDERE DOSSIERS NAAST HET DECREET

Naast de belangenbehartiging in het kader van het decreet, komt de FOV ook op andere domeinen op voor haar lidorganisaties. We geven in vogelvlucht een beeld van enkele andere dossiers die in 2010 onze volle aandacht kregen.

1. FISCALE ATTESTEN

De kwestie van de extreem late erkenningen voor het uitreiken van fiscale attesten blijft ook in 2010 een onwrikbaar dossier. In het memorandum van ISOC (zie verder) voor de federale verkiezingen lanceert de FOV een concreet voorstel om de zaak te regelen. Het uitblijven van een regering gooit echter roet in het eten. Eind 2010 pookt de FOV het vuur weer op. We leggen contacten met diverse politici, die beloven de zaak uit te klaren.

2. AUTEURSRECHTEN

De beheersvennootschappen die de billijke vergoeding innen, zijn reeds enkele jaren vragende partij voor een forse verhoging (bovenop de indexering) van de tarieven van de billijke vergoeding. De FOV bereidt de onderhandelingen met de vennootschappen mee voor vanuit het Intersectoraal Overleg Cultuur (ISOC). De sociaal-culturele sector is het niet eens met deze eisen voor tariefverhoging en zal zich blijven verzetten tegen toekomstige onbillijke tariefverhogingen.

In 2010 voert SABAM een nieuw tarief in voor muziek op de werkvloer. De lancering van het nieuwe tarief lokt protest uit en verloopt chaotisch. De FOV volgt het dossier op de voet op en informeert haar achterban.

3. BRUSSEL (VLAAMSE GEMEENSCHAPSCOMMISSIE)

De Brusselse koepelverenigingen staan op gespannen voet met het Brussels collegelid voor Cultuur, Bruno De Lille. Het Brussels verenigingsleven verliest een kwart van zijn subsidies. De Lille wil “een nieuw subsidiekader met de juiste parameters”. De FOV volgt de protesten van de verenigingen op de voet en adviseert waar nodig.

1. POSITIONERING VAN DE SECTOR

De FOV vertegenwoordigt dagelijks het sociaal-cultureel volwassenenwerk in tal van overlegstructuren. 2010 is het jaar waarin we de eerste concrete stappen zetten voor een betere zichtbaarheid van het sociaal-cultureel volwassenenwerk. Paradoxaal genoeg blijkt de besparingscrisis dé catalysator om de sector in beeld te krijgen.

I. Vertegenwoordiging van de sector

De FOV vertegenwoordigt op dagelijkse basis het sociaal-cultureel volwassenenwerk in tal van overlegstructuren. We geven een overzicht van de voornaamste.

1. SARC

Onze sector en de FOV zijn goed vertegenwoordigd in de SARC (Strategische AdviesRaad voor Cultuur). De Raad zit in 2010 niet stil: ze brengt adviezen uit over de evaluatie van het participatiedecreet, het programmadecreet 2010, het lokaal cultuurbeleid, onderzoek, de beleidsbrief Cultuur en de interne staatshervorming.

2. DE VERENIGDE VERENIGINGEN

De FOV is een actief lid van de Verenigde Verenigingen, het erkende samenwerkingsverband van en voor middenveldorganisaties in Vlaanderen. De Federatie volgt vanuit de kerngroep van het platform alle beleidsontwikkelingen voor het middenveld op de voet. De Verenigde Verenigingen speelt een belangrijke rol in de protesten tegen de besparingen bij het sociaal-cultureel werk en de milieubewegingen. Daarnaast organiseert het platform enkele initiatieven rond innovatie: innovatie in de werking van verenigingen, in beleidsvoering en de relatie tussen middenveld en overheid.

3. ISOC

Het ISOC (Intersectoraal Overleg Cultuur) is een informeel overlegplatform voor de diverse cultuursectoren in Vlaanderen en behartigt de sectoroverschrijdende belangen van zijn leden. De FOV maakt er ook deel van uit. Het ISOC is in 2010 voornamelijk bezig met dossiers als de billijke vergoeding, auteursrechten en administratieve vereenvoudiging.

4. CULTUURFORUM

In juni organiseert minister Schauvliege het eerste Cultuurforum. Het Cultuurforum is een grootschalige beleidsconsultatie van alle culturele sectoren. De FOV werkt er in verschillende voorbereidende werkgroepen (ateliers) aan mee. Met de vertegenwoordigers uit het sociaal-cultureel volwassenenwerk hebben we invloed op accenten en prioriteiten in de slotteksten. Ook op de plenaire slotdag is de FOV actief aanwezig.

5. ONDERZOEK

De FOV houdt de vinger aan de pols bij onderzoek naar onze sector. In 2010 zetelen we in de stuurgroep van het SoCiuS-onderzoek naar het 'deelnemers- en participatieprofiel' van de sector en de Sociale Staat van Vlaanderen. We helpen enkele thesisstudenten verder en leggen en onderhouden contacten met diverse onderzoekers om de academische interesse voor onze sector levendig te houden.

II. Zichtbaarheid van de sector

GEITENWOL EN MOTTENBALLEN

We merken het elke dag: uitleggen waar het sociaal-cultureel volwassenenwerk voor staat, is niet evident. De sector is immers enorm verscheiden: het concept van een sociaal-culturele organisatie is veel moeilijker te duiden dan dat van pakweg een bibliotheek of een sportclub. De onderverdeling in werksoorten biedt al meer structuur, maar is voor een buitenstaander pure *high tech*. Als gevolg van deze beperkte grijpbaarheid tieren de geitenwollensokken- en mottenballenclichés over onze sector welig.

NOCHTANS...

De individuele organisaties en hun campagnes zijn vaak wel goed gekend bij het publiek en de politici, maar weinigen kennen het overkoepelende geheel dat al deze organisaties bindt.

En toch trekt het sociaal-cultureel volwassenenwerk als geheel jaarlijks 200.000 vrijwilligers aan. 10.000.000 mensen komen uit hun kot om deel te nemen aan sociaal-culturele activiteiten. Onze organisaties zijn alom aanwezig in het maatschappelijk debat. En niet alleen achter de schermen. Het aantal media-optredens – geschreven, online of op radio en tv - van sociaal-culturele organisaties is indrukwekkend.

COMPLEMENTAIR WERKEN AAN ZICHTBAARHEID

De FOV en SoCiuS namen het op zich om die maatschappelijke relevantie van onze sector zichtbaar te maken. Beide organisaties spraken af om complementair te werken. De FOV richt zich op besluitvormers en opiniemakers, SoCiuS focust op het brede publiek.

SoCiuS zet de 'Laat Mensen Schitteren'-campagne in de steigers. De FOV tekent een aantal acties voor de korte termijn uit. De positieve communicatie over het sociaal-cultureel volwassenenwerk wordt echter al gauw overschaduwd door het besparingsbeleid van de Vlaamse regering. De drieste besparingen dwingen de FOV het geweer van schouder te veranderen. De FOV kiest voor een assertieve communicatie die de woede van de sector vertolkt. Prikacties, persberichten, opiniestukken, petities, open brieven en een grote betoging op 19 november leiden tot een ongeziene media- en politieke aandacht. Paradoxaal genoeg zorgt de crisis pas echt voor de zichtbaarheid van het sociaal-cultureel volwassenenwerk.

Na de protestcommunicatie van eind 2010 kunnen we hopelijk in 2011 opnieuw de draad van de positieve sectorcommunicatie oppikken.

Zichtbaarheidsacties in 2010

maart:

- **Libelle** interviewt Dirk Verbist over het sociaal-cultureel verenigingsleven. We lanceren enkele cijfers van Boekstaven.
- FOV-medewerkers geven verschillende **gastcolleges** over de sector bij opleidingen sociaal-cultureel werk

april:

- we voeren een stevige promotie voor **Boekstaven**. Studiediensten, politieke partijen, denktanks, onderwijsinstellingen, ministers ... ontvangen een exemplaar van het boek.

mei:

- de FOV neemt een **huisstijl** voor de sector aan. We ontwikkelen **labels** voor organisaties die zich in het kader van de sector en hun werksoort willen profileren.

juni:

- we ontwikkelen de **brochure** 'Vitaal Sociaal Kapitaal' voor parlementsleden. De brochure stelt onze sector op een hapklare manier voor. We zetten de budgettaire noden en verwachtingen van de sector extra in de verf. De vraag naar de brochure is groot.

juli:

- de FOV publiceert een **opiniestuk** tegen de afschaffing van de opleidingscheques.

augustus:

- de FOV neemt het in **Knack** op tegen minister Muyters over de beperking van de opleidingscheques.
- **Kerk en Leven** publiceert met medewerking van de FOV een artikel over de besparingen in het sociaal-cultureel volwassenenwerk.

september:

- we sturen een **open brief** over de budgettaire toestand bij de bewegingen naar alle Vlaamse ministers.

oktober:

- verschillende organisaties publiceren in een door de FOV **gecoördineerde actie** gegevens uit Boekstaven in hun tijdschrift of krant.
- we organiseren een **studiedag** voor de leden van de Commissie Cultuur van het Vlaams Parlement. De Vormingplus-centra houden er een eerste prikactie tegen de aangekondigde besparingen. Zowel nationale als regionale media coveren de actie.
- de bewegingen **protesteren** voor het kabinet van minister Schauvliege. Nicole Van Bael (Vredesactie) licht als studiogast in 'De Ochtend' op **Radio 1** de eisen van de sector toe. **De Wereld Morgen** besteedt uitgebreid aandacht aan het protest.
- de FOV publiceert een striemende **open brief** aan de Vlaamse regering. De brief is ondertekend door zowat alle lidorganisaties.
- de FOV geeft drie halve dagen **les over de sector** aan seniorenconsulenten bij het Hoger Instituut voor Gezinswetenschappen.
- Dirk Verbist geeft een **gastcollege** over de sector in de Universiteit Antwerpen

november:

- in samenwerking met De Wereld Morgen starten we een **petitie** tegen de besparingen.
- **Solidair** (PVDA) pakt met medewerking van de FOV twee pagina's breed uit met verhalen over de besparingen in het sociaal-cultureel volwassenenwerk.
- **Knack** neemt de FOV-berichtgeving over waarin we de communicatie van minister Schauvliege op de korrel nemen.
- de FOV maakt een **dossier** over de besparingen. We bezorgen het dossier eigenhandig - met bijhorend ijsschrapertje tegen de koude samenleving - aan elke democratische fractie van het Vlaams Parlement. We overhandigen ook symbolisch de 12.500 handtekeningen tegen de besparingen bij Vormingplus.
- naar aanleiding van de **sectorbetoging** op 19 november piekt de media-aandacht voor onze sector. Onze sector valt op naast het groen, rood en blauw van de vakorganisaties. Dirk Verbist en Kristien Vermeersch (Netwerk Vlaanderen) worden geïnterviewd voor het VRT-middag- en avondjournaal, vtm nieuws en Kanaal Z nieuws. We zien talrijke vermeldingen in de geschreven en online pers.

december:

- de FOV pakt uit met een nieuwe editie van **Boekstaven**. In navolging van het succes van de parlementaire brochure verspreiden we de brochure 'De sector in een notendop'. Besluitvormers en opiniemakers ontvangen een exemplaar van het boek en de brochure.
- de FOV voert drie dagen lang een **voorleesactie** aan de partijhoofdkwartieren om de begrotingsbesprekingen te beïnvloeden. De sector krijgt tijdens de besprekingen inderdaad zeer veel aandacht. Bart Caron (Groen!) brengt zelfs ons ijschrapertje mee tijdens zijn toespraak. Bert Anciaux doet naar aanleiding van onze actie enkele ophefmakende uitspraken en ook Open Vld ontvangt een FOV-delegatie.
- we merken dat de crisis in onze sector een algemeen bekend **symbooldossier** wordt. In de politiek en de media zien we in andere contexten regelmatige verwijzingen naar onze sector.
- de **11 hogescholen (opleidingen sociaal-cultureel werk)** bundelen de krachten en scharen zich publiek achter de protesten tegen de besparingen. Ze richten een open brief aan minister Schauvliege, onder de titel "Sociaal-cultureel werk wil het cement van de samenleving blijven".

12. BOEKSTAVEN 2010

Boekstaven is inmiddels aan zijn derde editie toe: versie 2010. We zien in de gegevens een groei in de deelname aan activiteiten van onze sector en een stabiel aantal vrijwilligers. Om de effecten van de besparingscrisis in beeld te krijgen, komt deze editie weliswaar te vroeg. Een samenvatting van de belangrijkste bevindingen.

Bij de **verenigingen** peilden we voor het eerst naar de meerwaarde van hun activiteitenaanbod. We vroegen praktijkvoorbeelden van vernieuwende en maatschappelijk relevante projecten. De meeste voorbeelden dragen bij tot 'empowerment' van een doelgroep (tewerkstelling, onderwijs, ICT, belangenbehartiging, solidariteit...). Interculturele projecten en cohesie- of netwerkvorming zijn een andere rode draad in het aanbod.

De **bewegingen** tonen in Boekstaven 2010 het minder zichtbare bewegingswerk achter de campagnes. De ontwikkeling van acties en campagnes vergt immers een heel proces. De organisaties moeten beschikken over een goede interne werking, een stevig netwerk van vrijwilligers en partners en een uitgebreide expertise. Enkel zo kunnen ze optimaal en efficiënt inspelen op de actualiteit. Bewegingen sturen aan op onderzoek, ontwikkelen zelf kennis over hun thema en delen hun kennis en knowhow met anderen.

De **Vormingplus-centra** beschrijven met cijfers en voorbeelden elk aspect van hun werking. Een greep uit de vaststellingen: het aantal activiteiten en deelnames groeit

gestaag. De centra gaan, complementair aan de bestaande werking, op zoek naar creatieve manieren om mensen te bereiken en participatiedrempels te slopen. De centra zetten stevig in op digitale geletterdheid, interculturaliteit en duurzaamheid. Door samenwerking en samenspraak met andere organisaties streven ze naar een sterk en goed gespreid aanbod in de regio. We merken doorheen de jaren een stevige stijging van het aantal samenwerkingsverbanden (+71 %), vooral op lokaal niveau.

De werking van de **landelijke vormingsinstellingen** richt zich op natuur en milieu, zorg, doelgroepen, kunst en cultuur of persoonlijke en maatschappelijke ontplooiing. In 2009 organiseerden de instellingen 109.820 uren educatieve activiteiten voor zowat een kwart miljoen deelnemers. Het gemiddeld aantal deelnemers per activiteit vertoont een merkbare groei. Van alle uren niet-formele educatie die de landelijke vormingsinstellingen presteren, is 70 % gesubsidieerd door de Vlaamse overheid. De instellingen moeten dus voor 30 % van hun aanbod niet-formele educatie op zoek naar andere financieringsbronnen.

De sector telt 2.167 **personeelsleden**, waarvan er 1.930 worden ingezet voor het sociaal-cultureel volwassenenwerk. We kunnen rekenen op de medewerking van zo'n 200.000 vrijwilligers (met in 2009 een dipje door het vertrek van een aantal organisaties uit de sector). 70 % van de personeelsleden is vrouw, 75 % is hoog opgeleid. In de loop van 2009 stroomden 190 medewerkers uit de organisaties. Dat is een verloop van 9,8 %. Bij de bewegingen is er het meeste verloop (16,6 %).

De **inkomsten en uitgaven** van de sector bedragen samen 172 miljoen euro. De sector vergaart de helft van zijn inkomsten op eigen kracht (zonder subsidies). De personeelskosten zijn de grootste uitgavenpost en overstijgen veruit de subsidies uit het decreet.

13. 10 JAAR FOV

Op donderdag 11 februari viert de FOV in Bozar haar tiende verjaardag. We kijken in aanwezigheid van zo'n 200 mensen van binnen en buiten de sector terug op de voorbije 10 jaar, hier en daar met een ironische knipoog. Ook ex-directeur Hugo De Vos wordt daarbij niet vergeten. Hugo is sinds 1 januari 2010 met (brug)pensioen en wordt uitgebreid in de bloemetjes gezet.

'INTIEME' VOORMIDDAG

De voormiddag van de feestdag is volledig gewijd aan Hugo De Vos. Met ludieke mini-recepties neemt Hugo afscheid van een aantal mensen die in zijn carrière een voorname rol gespeeld hebben. Hugo ontbijt met de FOV-staf en ontmoet op verschillende locaties mensen van de administratie, de politiek, de bovenbouw, belendende sectoren en het Dagelijks Bestuur van de FOV.

FEEST IN DE NAMIDDAG

In de namiddag stromen de genodigden toe in Bozar. Veel mensen brengen een afscheidsboodschap voor Hugo mee. De uitnodiging voor het feest kan daarvoor als briefdoosje dienen. Na een stukje cake, een koffie en wat gekeuvel kan de echte show beginnen.

Dirk Verbist, directeur van de FOV, bijt de spits af met zijn *maidenspeech*. Viona Westra neemt als presentatrice het

roer over en laat Hugo aan het woord over de prille dagen van de FOV. De gespreksgasten volgen elkaar in vlot tempo op. Luc Desmedt (Dagelijks Bestuur FOV) vertelt over de moeizame onderhandelingen over het decreet voor de sector en de betoging die er in 2002 op volgde. Herman Lauwers (voormalig Vlaams parlements lid voor Spirit) komt uitleggen hoe het decreet voor het sociaal-cultureel volwassenenwerk in 2003 uiteindelijk door het Parlement geloodst raakte. En ook Hilde Plas (visitorator) ontsnapt niet aan een kort interview over de visitaties.

De show komt tot een hoogtepunt als Hugo zijn cadeau namens de sector en vrienden in ontvangst mag nemen. Een elegant kunstwerk uit papier, waar de afscheidsboodschappen in terecht kunnen. Een terugblik van voormalig cultuurminister Bert Anciaux, een vooruitblik van huidig minister Joke Schauvliege en een afscheidswoord van FOV-voorzitter Peter Warson ronden de show af.

Na de show volgt een gesmaakte receptie.

Een uitgave van:

FOV - Belangenbehartiger van
het sociaal-cultureel
volwassenenwerk

Gallaitstraat 86 bus 12
1030 Brussel
Tel. 02/244.93.39
Fax 02/244.93.31
info@fov.be
www.fov.be

Bijdragen:

Frieda Bex
Karine Cleynhens
Nele Cornelis
Liesbeth De Winter
Sam Deckmyn
Frederik Dezutter
Greet Firléfyn
John Loose
Claire Luyten
Arent Meirhaeghe
Dirk Van Aerschot
Dirk Verbist

Foto's:

FOV en Sofie Verhoeven

Verantwoordelijke uitgever:

Dirk Verbist

Brussel, maart 2011

